ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

គោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា

ស្តីពី

កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ឆ្នាំ ២០០៩

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះគម្រោងប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស (CTIP) នៃអង្គការមូលនិធិអាស៊ី (TAF) និងទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (USAID) ដែលបានឧបត្ថម្ភផ្នែកបច្ចេកទេស និងការបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅនេះ ។

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

The Asia Foundation

អារម្ភកថា

ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃ និងប៉ិនប្រសប់របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្តេជ្ញាយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ឥតរាថយ ក្នុងការបង្កើតបរិស្ថានអនុគ្រោះ និងលក្ខណៈចាំបាច់ជាច្រើន សម្រាប់ឱ្យកម្ពុជាអាចបោះជំហានទៅមុខប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹម និងជំនឿទុកចិត្តយ៉ាងមុតមាំ នៅលើមាគ៌ានៃកំណែទម្រង់ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នីតិកាលទី៤ បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ ទិសស្លោកសំខាន់របស់យើងគឺបង្កើនប្រសិទ្ធភាព នៃសេវាសាធារណៈ ។ តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រនេះ យើងបាន និងកំពុងពង្រឹងសន្តិភាព និងជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច គ្រប់ផ្នែកទទួលបានជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់ និងកំពុងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជាបណ្តើរៗ ។ គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងប្រទេស ក៏ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើសិទ្ធិមនុស្ស យេនឌ័រ ឆ្លុះបញ្ចាំងនូវការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានយកចិត្តទុកដាក់ឧបត្ថម្ភរាល់សេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ របស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស តាមរយៈការផ្តល់សេវាសមស្រប និងទប់ស្កាត់រាល់អំពើជួញដូរមនុស្សក្នុងប្រទេស និងឆ្លងកាត់ព្រំដែន ជាពិសេសការជួយជនរងគ្រោះ ស្តារនីតិសម្បទា សមាហរណកម្ម និងកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ។ ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ត្រូវបានប្រកាស ឱ្យប្រើកាលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចាត់វិធានការសំខាន់ៗ ដែលស្របតាមការតម្រូវជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដើម្បីបញ្ឈប់អំពើជួញដូរមនុស្ស តាមរយៈសេចក្តីប្រកាស ច្បាប់ អនុស្សារណៈផ្សេងៗ ដូចជា ÷

- សេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៥ ស.ស.រ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងអនុស្សារណៈ ស្តីពីការយោគយល់គ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងបណ្តាប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធ ស្តីពីការលុបបំបាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស និងជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ។
- សេចក្តីសម្រេចលេខ ៤១ ស.ស.រ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីការបង្កើតឡើងនូវក្រុមការងារដឹកនាំប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស អំពើរត់ពន្ធមនុស្ស អំពើធ្វើអាជីវកម្មលើកម្លាំងពលកម្ម និងផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ ។
- សេចក្តីសម្រេចលេខ ២៨១៥ ស.ស.រ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីការតែងតាំងលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារជួរមុខប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស អំពើរត់ពន្ធមនុស្ស អំពើធ្វើអាជីវកម្មលើកម្លាំងពលកម្ម និងផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ ។

នៅលើទិដ្ឋភាពផ្នែកច្បាប់ ការទិញលក់មនុស្សសម្រាប់បម្រើផ្លូវភេទ ឬសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងពីនេះណាមួយ គឺជាបទឧក្រិដ្ឋទាំងនៅអន្តរជាតិ និងទាំងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ វាគឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏អាក្រក់បំផុត ជាឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបន្ទាបបន្ថោកតម្លៃមនុស្ស និងជាន់ឈ្លីសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីផលចំណេញ ។ វាជាឧក្រិដ្ឋកម្មមួយ ដែលកងកម្លាំងនគរបាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យច្រកព្រំដែន និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទាំងអស់ មិនព្រងើយកន្តើយឡើយ ។ ការឆ្លើយតបផ្នែកច្បាប់ចំពោះបញ្ហាជួញដូរមនុស្ស ត្រូវតែឱ្យមានយុត្តិធម៌មិនរើសអើង ដើម្បីធានាថា ឧក្រិដ្ឋជនជួញដូរមនុស្សដឹងថា អំពើឧក្រិដ្ឋ

សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ គម្រោងប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្សរបស់ អង្គការមូលនិធិអាស៊ី (CTIP- The Asia Foundation) និងទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (USAID) ដែលបានសហការជាមួយមន្ត្រីជំនាញបច្ចេកទេស របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រៀបចំ និងចងក្រងគោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនេះឡើង ។

ក្រសួងសូមស្វាគមន៍ ចំពោះការផ្តល់មតិស្ថាបនា ពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីកែលម្អឯកសារគោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមានេះ ឱ្យបានកាន់តែល្អប្រសើរឡើង និងស្របតាមស្ថានការណ៍ជាក់ស្តែងរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនៅកម្ពុជា ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០១ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០០៩

រដ្ឋមន្ត្រី

អ៊ិត សំហេង

IV. គោលការណ៍ស្ដីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស.................... ១៧
- លិខិតបទដ្ឋានដែលដាក់ឱ្យប្រើ ១៧
- សិទ្ធិទាំង១១ របស់ជនរងគ្រោះ.. ១៨

V. គោលនយោបាយទូទៅស្ដីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស.... ១៩
១. ចក្ខុវិស័យ ១៩
២. បេសកកម្ម.. ១៩
៣. ទិសដៅទូទៅ ២០
៤. ឧបសគ្គ... ២០
៥. កាលានុវត្តភាព... ២១
៦. យុទ្ធសាស្ត្រ ២១

VI. ទិសដៅកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស.................................. ២២
ក. ការទទួលជនរងគ្រោះ ដែលបានធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ពីក្រៅប្រទេស ២២
ខ. ការបញ្ជូនជនរងគ្រោះត្រឡប់ទៅប្រទេសកំណើត.. ២២
គ. ការទទួលជនរងគ្រោះពីសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ទីរស.អ.យ រាជធានី ខេត្ត................................ ២២
ឃ. ការធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះត្រលប់ទៅគ្រួសារ សហគមន៍ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល.. .... ២២

VII. ការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្ដល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ២២
១- ការទទួលខុសត្រូវរបស់ ក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាល............................ ២២
២- ការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់មន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល បុគ្គលិក អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការផ្ដល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ២៣
៣- សហប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជាមួយប្រទេសជិតខាង និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលលើកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ២៤
ក. សហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសជិតខាង.. ២៤
ខ. សហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs)................................ ២៤

៨- សមាហរណកម្ម ៣៧
៩- ការតាមដាន ៣៨
១០- ការបិទករណី ៣៨
ប្រការ ៨.– ការថែទាំខ្លួនសម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវា ៣៩
១- ការថែទាំខ្លួនសម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវា ៣៩
២- អ្នកគ្រប់គ្រងអ្នកផ្តល់សេវា ៤០
ជំពូកទី ៣
ការគ្រប់គ្រងករណី
ប្រការ ៩.– ដំណើរការ នៃការធ្វើសមាហរណកម្ម ៤០
១- ដំណាក់កាលមុនពេលសមាហរណកម្ម ៤០
២- ដំណាក់កាលធ្វើសមាហរណកម្ម ៤០
៣- ការតាមដានប្រភេទ ១ .... ៤០
៤- ការតាមដានប្រភេទ ២ .... ៤០
ប្រការ ១០.– តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់មន្ត្រី បុគ្គលិកទទួលបន្ទុកផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ៤១
ប្រការ ១១.– ការរៀបចំ និងតម្កល់ឯកសារ ៤១
ប្រការ ១២.– ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ៤២
ជំពូកទី ៤
ការត្រួតពិនិត្យកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស
ប្រការ ១៣.– ការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃ លើកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ៤៣
ជំពូកទី ៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ
ប្រការ ១៤.– ការទុកជានិរាករណ៍ ៤៤
ប្រការ ១៥.– ការដាក់ឱ្យអនុវត្ត ៤៤
ប្រការ ១៦.– កាតព្វកិច្ចអនុវត្ត ៤៤

ប្រការ ២.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ប្រការ ៣.-

នាយកខុទ្ទកាល័យរដ្ឋមន្ត្រី អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស អគ្គាធិការ នៃអគ្គាធិការដ្ឋាន ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងបុគ្គលិក ប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្គត់ផ្គង់ ប្រធាននាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ប្រធាននាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម និងប្រធានមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា មានភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន អនុវត្តតាមប្រកាសនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

ចម្លងជូន :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- គ្រប់សាលារាជធានី ខេត្ត
- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- គ្រប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ
- ដូចប្រការ ៣
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

រដ្ឋមន្ត្រី

អ៊ិត សំហេង

ទុកបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ។ ភាពក្រីក្រកើតមានឡើងភាគច្រើននៅតាមទីជនបទ ហើយភាគច្រើននៃអ្នកទាំងនោះត្រូវបានប្រឈមមុខនឹងគ្រោះធម្មជាតិ និងរងគ្រោះដោយប្រការផ្សេងៗទៀត។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំប្រជាជនមួយចំនួនបានធ្វើចំណាកស្រុកមកកាន់ទីប្រជុំជន ដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើនៅ តាមបណ្តាក្រុមហ៊ុន រោងចក្រ សហគ្រាស ឬតាមផ្ទះឯកជនក្នុងប្រទេស និងមួយចំនួនទៀតក៏បានទៅស្វែងរកការងារធ្វើនៅប្រទេសជិតខាង ដើម្បីជួយរកប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រួសារ តាមរយៈការសន្យារកការងារឱ្យធ្វើរបស់ក្រុមឈ្មួញកណ្តាល (មេខ្យល់) ដែលពួកទាំងនេះច្រើនតែជាក្រុមជនទុច្ចរិតរកស៊ីបោកប្រាស់ ។

អំពើជួញដូរមនុស្សមានការរីករាលដាលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចាប់តាំងពី ឆ្នាំ ១៩៩០ ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនាពេលថ្មីៗនេះ ដោយអង្គការ UNIAP បានរកឃើញថា អ្នកធ្វើចំណាកស្រុកខុសច្បាប់ដែលត្រូវគេចាប់បញ្ជូនមកពីប្រទេសថៃ ចំនួន ២៩ % ជាជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនាពេលថ្មីៗនេះមួយទៀតរបស់អង្គការ UNIAP ក៏បានរកឃើញដែរថា អ្នកប្រកបរបររកស៊ីផ្លូវភេទចំនួន ៩% ត្រូវគេឆបោក។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បានទទួល និងស្តារនីតិសម្បទា ជនរងគ្រោះជាស្ត្រី និងកុមារ ដែលធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ពីប្រទេសថៃ ចំនួន ១០៥ នាក់ ក្នុងនោះមាន ០៧ នាក់ ត្រូវបានគេជួញដូរផ្លូវភេទ និងជនរងគ្រោះជនជាតិខ្មែរ ចំនួន ៧៤៥ នាក់ រងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរកម្លាំង ពលកម្ម ដែលបានធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ពីប្រទេសវៀតណាម និងបានធ្វើការបញ្ជូនត្រឡប់ក្មេងស្រីជនជាតិវៀតណាម ចំនួន ០៤ នាក់ រងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរផ្លូវភេទត្រឡប់ទៅប្រទេសវៀតណាមវិញ និងបានទទួល និងស្តារនីតិសម្បទា ជនរងគ្រោះជនជាតិខ្មែរ ដែលបានធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ពីប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ចំនួន ១៨ នាក់ ដែលត្រូវបានគេជួញដូរ ឱ្យទៅធ្វើជាកម្មករនេសាទ ។ មន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានីភ្នំពេញ បានសហការជាមួយ មន្ត្រីនគរបាលប្រឆាំងការជួញដូរ និងការពារអនីតិជន បានជួយសង្គ្រោះក្មេងស្រីរងគ្រោះដោយ អំពើជួញដូរមនុស្ស បានចំនួន ៥០៥ នាក់ និងបានបញ្ជូនបន្តទៅអង្គការដៃគូ ដើម្បីទទួលនូវសេវាជាជម្រក សេវាសុខភាព សេវាអប់រំ សេវាផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព សេវាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងធ្វើសមាហរណកម្មទៅរួមរស់នៅក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍ របស់គេវិញ ។ពួកគេភាគច្រើនត្រូវគេអូសទាញធ្វើការងារបម្រើផ្លូវភេទ ដែលផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់គេក្នុងករណីអនីតិជន។ អំពើជួញដូរឆ្លងដែន ក៏ជាបញ្ហាមួយដែលកំពុងតែទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍ដែរ ។ ស្ត្រីវ័យក្មេងជាជនបរទេសត្រូវ គេជួញដូរឱ្យធ្វើការបម្រើផ្លូវភេទ និងពលកម្មបង្ខំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយមាន បុរស ស្ត្រី និងកុមារកម្ពុជាក៏ត្រូវ គេជួញដូរទៅប្រទេសជិតខាងផងដែរ សម្រាប់ធ្វើការបម្រើផ្លូវភេទ ពលកម្មបង្ខំ និងការងារនេសាទ។

អំពើជួញដូរមនុស្សកើតឡើងក្នុងបីដំណាក់កាល : ការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន និង ការកេងប្រវ័ញ្ចន៍ លើបុគ្គល [១]។ អំពើជួញដូរមនុស្សមិនកើតឡើងក្នុងភាពដាច់ដោយឡែកនោះទេ។ អំពើជួញដូរមនុស្សអាចកើតឡើងស្របពេលជាមួយនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចន៍ផ្លូវភេទ អំពើហិង្សា ឬ ការរត់ពន្ធមនុស្ស ។ ចំណាកស្រុកស្របច្បាប់ ឬ

---

១ កម្មវិធីស្តីពីច្បាប់បង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើកេងប្រវ័ញ្ចន៍ផ្លូវភេទ រៀបចំដោយគម្រោងប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្សនៅតំបន់អាស៊ី ឆ្នាំ ២០០៩ ។

ខ. នៅមណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី

ជនរងគ្រោះអាចចូលមណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី បន្ទាប់ពីទទួលបានការកំណត់អត្តសញ្ញាណរួចរាល់ ជនរងគ្រោះអាចទទួលរងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តនៅដំណាក់កាលនេះ ហើយអាចបង្ហាញនូវអាកប្បកិរិយាខុសប្រក្រតី ។ មណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី ត្រូវផ្ដល់ការគាំទ្របែបប៉ាន់ប្រមាណ និងថែទាំល្អិតល្អន់ កំណត់ឱ្យបាននូវតម្រូវការបន្ទាន់របស់ជនរងគ្រោះ និងផ្ដល់នូវការប្រាស្រ័យទាក់ទងទៅរកសេវាខាងក្រៅ ។

ការថែទាំជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស នៅមណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី ត្រូវមានការចូលរួមពី មន្ត្រីបុគ្គលិកសង្គមកិច្ច អ្នកពិគ្រោះយោបល់ និងអ្នកថែទាំ ។ ជនរងគ្រោះអាចទទួលបាននូវសេវា សុខភាពពីគ្រូពេទ្យ ដូចជាវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ គិលានុបដ្ឋាយិកា អាស្រ័យលើតម្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងអ្នកផ្ដល់សេវាជំនួយផ្នែកច្បាប់ អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយជនរងគ្រោះបានក្នុងបរិបទនេះ ។ គេចាំបាច់ត្រូវធានា ថាការសាកសួរជាសំណួរមានភាពជិតស្និទ្ធ ហើយមិនបង្កឱ្យមានការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តជនរងគ្រោះ។

គ. មណ្ឌលរយៈពេលយូរ

ជនរងគ្រោះអាចចូលមណ្ឌលរយៈពេលយូរប្រសិនបើពុំអាចរកគ្រួសារឃើញ ឬ ប្រសិនបើគេពុំអាចវិលត្រឡប់ទៅគ្រួសារវិញសម្រាប់ហេតុផលសុវត្ថិភាព ។ ក្នុងមណ្ឌលរយៈពេលយូរជនរងគ្រោះត្រូវទទួលបានសេវា សុខភាព កិច្ចការពារសិទ្ធិផ្នែកច្បាប់ ការអប់រំតាមសាលា ការបណ្ដុះបណ្ដាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ការពិគ្រោះយោបល់ និងជំនាញបំណិនជីវិតដែលសមស្រប ។

ការថែទាំជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវមានការចូលរួមពីមន្ត្រី បុគ្គលិកសង្គមកិច្ច អ្នកពិគ្រោះយោបល់ និងអ្នកថែទាំ ។ អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នេះត្រូវដឹងពីផែនការករណីរបស់ជនរងគ្រោះ ក៏ដូចជាផែនការស្ដារនីតិសម្បទា ។ ជនរងគ្រោះអាចទទួលបាននូវសេវាសុខភាពពីគ្រូពេទ្យដូចជាវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ គិលានុបដ្ឋាយិកា អាស្រ័យលើតម្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងអ្នកផ្ដល់សេវាជំនួយផ្នែកច្បាប់ អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយជនរងគ្រោះបានក្នុងបរិបទនេះ។ គេចាំបាច់ត្រូវធានាថារាល់ការសាកសួរត្រូវមានភាពជាស្និទ្ធស្នាល ហើយមិនបង្កឱ្យមានការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តជនរងគ្រោះ។

ឃ. នៅសហគមន៍

ជនរងគ្រោះអាចមានជម្រើសវិលត្រឡប់ទៅកាន់សហគមន៍វិញ ដោយមានសិទ្ធិមិនទទួលយកការថែទាំនៅក្នុងមណ្ឌល ឬជនរងគ្រោះអាចជ្រើសរើសយកសេវាស្ដារនីតិសម្បទានៅក្នុងមណ្ឌល ហើយត្រៀមខ្លួនត្រឡប់ទៅកាន់សហគមន៍វិញ ។

ការថែទាំជនរងគ្រោះនៅតាមសហគមន៍គឺជាភារកិច្ចសំខាន់ និងមានការលំបាក ។ អ្នកផ្ដល់ការថែទាំដែលក្ដាប់បានតិចតួចពីបរិយាកាសនៅសហគមន៍ ចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹងពីគន្លឹះអារម្មណ៍ ដែលអាចធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះទទួលរងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសាជាថ្មី។ អ្នកផ្ដល់សេវាចាំបាច់ត្រូវជម្រាបជូនជនរងគ្រោះពីកន្លែងជិតបំផុត ដែលជនរងគ្រោះអាចទទួលបានសេវាវេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ និងហិរញ្ញវត្ថុ។

អន្តរាគមន៍វិបត្តិអាចកើតឡើងភ្លាមៗ ជាមួយដំណាក់កាលកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ។ នគរបាលអាចរៀបចំធ្វើការបង្រ្កាប សង្រ្គោះ ដើម្បីយកជនរងគ្រោះចេញពីស្ថានការណ៍ជួញដូរ តាមការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមន្ត្រីសង្គមកិច្ចដើម្បីធានាឱ្យជនរងគ្រោះបានចេញទៅកាន់កន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព និងផ្តល់នូវជំនួយសង្រ្គោះបន្ទាន់ដែលចាំបាច់នានាដូចជា មណ្ឌល អាហារ ការថែទាំវេជ្ជសាស្រ្ត និងផ្លូវចិត្ត។

អន្តរាគមន៍វិបត្តិក៏អាចកើតមានឡើងនៅក្នុងដំណើរការស្តារនីតិសម្បទា។ ឧប្បត្តិហេតុមួយដែលបង្ហាញថាមនុស្សម្នាក់គ្មានសុវត្ថិភាព ឬ មានគ្រោះថ្នាក់ផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត ទាមទារឱ្យមានការធ្វើអន្តរាគមន៍។ ឧទាហរណ៍ អស្ថេរភាពផ្លូវចិត្ត ដូចជានិន្នាការធ្វើអត្តឃាត គឺចាំបាច់មានអន្តរាគមន៍វិបត្តិ។ ជនរងគ្រោះត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មទៅកាន់សហគមន៍វិញ ហើយជនរងគ្រោះនោះត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកផ្តល់សេវាអំពីអ្នកជួញដូរមនុស្ស ដែលបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងសហគមន៍ម្តងទៀត ក្នុងករណីនេះចាំបាច់ត្រូវមានកិច្ចអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់។

ការបញ្ជូន ជាដំណើរការរៀបចំបញ្ជូន ឬ ផ្ទេរជនរងគ្រោះទៅរកសេវាណាមួយសមស្រប។ អ្នកបញ្ជូនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានច្បាស់លាស់អំពីលទ្ធផលរំពឹងទុកជាមួយអ្នកទទួល ដើម្បីឱ្យអ្នកទទួលត្រៀមខ្លួនឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ព័ត៌មាននៃការបញ្ជូន ត្រូវផ្តល់ដល់ជនរងគ្រោះឱ្យបានដឹងជាមុន និងមានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ ។

ការទទួល ជាការទទួលយក និងផ្តល់សេវាដល់ជនរងគ្រោះ។ ការទទួលយកអាចកើតមានឡើងនៅទីកន្លែងជាច្រើនសម្រាប់ជនរងគ្រោះរួមមាន ប៉ុស្តិ៍នគរបាល មណ្ឌល មន្ទីរពេទ្យ និងកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញផ្សេងៗ។

ការទទួលគឺជាចំណុចចាប់ផ្តើមដំបូង ដែលជនរងគ្រោះទទួលបានពីអ្នកផ្តល់សេវា។ ការចាប់ផ្តើមនេះត្រូវធ្វើឱ្យមានឥទ្ធិពលដល់ជនរងគ្រោះនូវអារម្មណ៍សុវត្ថិភាព ហើយក៏ជាចំណុចផ្តើមរបស់ជនរងគ្រោះមាន ឬ គ្មានទំនុកចិត្តចំពោះអ្នកផ្តល់សេវា។ ហើយប្រការនេះ ក៏អាចជះឥទ្ធិពលដល់បំណងសហការ និងការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកផ្តល់សេវារួមទាំងនគរបាលផង។

ការរៀបចំផែនការករណី គឺជាដំណើរការកំណត់ទិសដៅសម្រាប់ដំណោះស្រាយដោយជោគជ័យ លើបញ្ហារបស់ជនរងគ្រោះ ដែលក្នុងនោះគោលដៅ និងទិសដៅ ព្រមទាំងវិធានការ និងធនធានត្រូវបានកំណត់ និងទទួលបាន។ ការរៀបចំផែនការករណី គឺជាសកម្មភាពដែលកើតឡើងជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងដំណើរការជួយជនរងគ្រោះ ហើយជនរងគ្រោះត្រូវបានជំរុញឱ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងផែនការករណីរបស់ខ្លួន។

ការរៀបចំផែនការករណីអាចធ្វើឡើងបានល្អបំផុតតាមរយៈក្រុមការងារចម្រុះ ។ ក្រុមការងារនេះរួមមាន ៖ ជនរងគ្រោះ អ្នកគ្រប់គ្រងករណី (មន្ត្រី បុគ្គលិកសង្គមកិច្ច) ហើយនិងអ្នកដែលមានតួនាទីពាក់ព័ន្ធដល់ដំណើរការជួយជនរងគ្រោះ។

ការរៀបចំផែនការករណី និង/ឬ ការវិវត្តផែនការករណីចាំបាច់ត្រូវមានការកត់ត្រាពីគោលបំណង ទិសដៅបញ្ហាប្រឈម និងនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយបញ្ចូលក្នុងសំណុំឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះ។

ការប៉ាន់ប្រមាណ ជាដំណើរការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើករណីជាក់លាក់ដូចជា ការប៉ាន់ប្រមាណសុខភាព ឬ ការប៉ាន់ប្រមាណករណីបឋម និងការប៉ាន់ប្រមាណគ្រួសារ និងសហគមន៍ ដើម្បីឈានទៅដល់ការដោះស្រាយបញ្ហាការស្តារនីតិសម្បទា និងការធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះ។

- ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់គ្រួសារមានលំនឹងអាចរស់បានដូចអ្នកដទៃ។

- ជនដែលត្រូវធ្វើសមាហរណកម្ម បានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពធម្មតា និងជាប្រចាំដូចជា ទៅរៀន រកប្រាក់ចំណូល (នៅក្នុង ឬ នៅក្រៅផ្ទះ) ទទួលការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈជាដើម។

- មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់បង្ហាញថា ជនដែលត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មមានស្ថេរភាព ទាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងផ្នែកចិត្តសាស្ត្រសង្គម។

ក្នុងស្ថានភាពដែលជនរងគ្រោះទទួលការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសាជាថ្មី ចាំបាច់ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងបើកករណីឡើងវិញ។

IV. គោលការណ៍ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានយកចិត្តទុកដាក់ឧបត្ថម្ភរាល់សេចក្តីត្រូវការចាំបាច់របស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស តាមរយៈការផ្តល់សេវាសមស្រប និងទប់ស្កាត់រាល់អំពើជួញដូរមនុស្សក្នុងប្រទេស និងឆ្លងកាត់ព្រំដែន ជាពិសេសការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ។ ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើកាលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្កើតក្រុមការងារដឹកនាំប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស អំពើរត់ពន្ធមនុស្ស អំពើធ្វើអាជីវកម្មលើកម្លាំងពលកម្ម និងផ្លូវភេទ លើស្ត្រី និងកុមារ កាលពីថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចាត់វិធានការ សំខាន់ៗដែលស្របតាមការតម្រូវជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដើម្បីបញ្ឈប់អំពើជួញដូរមនុស្សតាមរយៈសេចក្តីប្រកាស ច្បាប់ អនុស្សរណៈផ្សេងៗដូចខាងក្រោម :

- ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨។

- សេចក្តីណែនាំលេខ ០០៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដាន ក្រុមជនរងគ្រោះដែលបានស្នាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។

- សេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៥ ស.ស.រ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងអនុស្សរណៈស្តីពីការយោគយល់គ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងបណ្តាប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធ ស្តីពីការលុបបំបាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស និងជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ។

- សេចក្តីសម្រេចលេខ ៤១ ស.ស.រ ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីការបង្កើតឡើងនូវក្រុមការងារដឹកនាំប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស អំពើរត់ពន្ធមនុស្ស អំពើធ្វើអាជីវកម្មកម្លាំងពលកម្ម និងផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ។

- សេចក្តីសម្រេចលេខ ២៨១៥ ស.ស.រ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពីការតែងតាំងលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារជួរមុខប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស អំពើរត់ពន្ធមនុស្ស អំពើធ្វើអាជីវកម្មកម្លាំងពលកម្ម និងផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ។

សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន សំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងការដឹងនូវសេចក្តីលម្អិត និងព័ត៌មានជាក់លាក់ទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងជនរងគ្រោះ ។ ព័ត៌មាននេះរួមមាន ព័ត៌មានអំពីជម្រើសខាងផ្លូវច្បាប់ រឿងក្តីដែលកំពុងរង់ចាំការវិនិច្ឆ័យ ស្ថានភាពផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្ររបស់ជនរងគ្រោះ គ្រួសារ សហគមន៍ និង ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ រួមទាំងព័ត៌មានផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងករណីរបស់គេ ។

សិទ្ធិទទួលបានសេវា សំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងការទទួលបានការគាំទ្រជំនួយផ្សេងៗពីរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិលដើម្បីគាំទ្រ ការស្តារនីតិសម្បទាជនរងគ្រោះ រហូតដល់ពេលដែលជនរងគ្រោះទទួលបានភាពប្រក្រតីជាធម្មតាវិញ ។

សិទ្ធិទទួលបានយុត្តិធម៌ សំដៅទៅលើសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ត្រូវទទួលបានកិច្ចការពារសិទ្ធិស្មើភាពគ្នានៅចំពោះមុខច្បាប់ ដែលសិទ្ធិនេះក៏មានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា និងដោយយោងទៅតាមគោលការណ៍ស្មើភាព និងយុត្តិធម៌សម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ ។

សិទ្ធិទទួលបានប្រក្រតីភាព សំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងការទទួលបានការជួយជ្រោមជ្រែង នៅក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសហគមន៍ និង គ្រួសារ តាមការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន និងទទួលបានប្រក្រតីភាពក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃដោយគ្មានការរើសអើង។

សិទ្ធិចូលរួម សំដៅទៅលើសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ទោះជាកុមារ ឬ មនុស្សពេញវ័យ ត្រូវមានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិរបស់ខ្លួន និងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនានាដែលពាក់ព័ន្ធខ្លួនក្នុងសង្គម។

សិទ្ធិសម្រេចចិត្ត សំដៅទៅលើសិទ្ធិជនរងគ្រោះក្នុងការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯងដែលមិនផ្ទុយនឹងច្បាប់ ។

សិទ្ធិទទួលបានសេរីភាពបម្លាស់ទី សំដៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងការរស់នៅ និង បម្លាស់ទីដោយមានសេរីភាពនៅក្នុងប្រទេសដែលខ្លួនកាន់សញ្ជាតិជាពលរដ្ឋ និង សិទ្ធិទទួលបានការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ប្រសិនបើស្ថិតនៅក្រៅប្រទេសដែលខ្លួនកាន់សញ្ជាតិជាពលរដ្ឋ ។

V. គោលនយោបាយទូទៅស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

១. ចក្ខុវិស័យ

ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវទទួលបាននូវសិទ្ធិទាំងឡាយដែលមាននៅត្រង់ចំណុច IV ។ អ្នកផ្តល់សេវា និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបង្ហាញនូវការប្តេជ្ញាចិត្តការពារសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដើម្បីឱ្យជនរងគ្រោះអាចធ្វើសមាហរណកម្មទៅកាន់គ្រួសារ និង/ឬ សហគមន៍វិញ ទាន់ពេលវេលា និងសុវត្ថិភាព។

២. បេសកកម្ម

អនុវត្តតាមកម្មវិធីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា និងបណ្តាក្រសួងស្ថាប័នផ្សេងៗទៀត បានប្តេជ្ញាអនុវត្តគោលនយោបាយ ការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិកដែលអនុវត្តជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ព្រមទាំងបង្កើតនូវប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃ ដែលធានាការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានទំនាក់ទំនងសមស្រប រវាងគ្រួសារ និងសហគមន៍របស់ពួកគេ។

- ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ប្រឈមមុខនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ។
- ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ជាប់សារធាតុថ្នាំញៀន ដោយសារសកម្មភាពដែលខ្លួនទទួលរងពីអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីទប់ស្កាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស នៅមិនទាន់បានទូលំទូលាយ ហើយមានការងារជាច្រើនទៀតដែលសេសសល់ត្រូវធ្វើដើម្បីដោះស្រាយតាមតម្រូវការជនរងគ្រោះ ។
- គ្រួសារ សហគមន៍ និងបុគ្គលិកជំនាញ ខ្វះចំណេះដឹងផ្នែកគាំទ្រ ខ្វះព័ត៌មាន និងសេវាបញ្ជូនដែលកំពុងអនុវត្តបច្ចុប្បន្ន ។
- ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ភាគច្រើនមិនទាន់មានជំនឿទុកចិត្តលើរចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវការ និងស្ថាប័នដែលជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា នៅមានកម្រិតនៅឡើយ គឺត្រឹមថ្នាក់ ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ។

៥. កាលានុវត្តភាព

ដើម្បីមានសក្តានុពល ក្នុងការរួមវិភាគទានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់ការជួយឧបត្ថម្ភចំពោះជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ចាំបាច់ត្រូវមានកាលានុវត្តភាពមួយចំនួនដូចខាងក្រោម :

- ឆន្ទៈខាងនយោបាយចំពោះកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស និងជនទាំងឡាយដែលងាយរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- ពង្រីកក្របខណ្ឌច្បាប់ និងពង្រឹងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវ ។
- ការធ្វើវិមជ្ឈការមុខងាររបស់ថ្នាក់ជាតិ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានជួយគាំទ្រដល់ការបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធដែលមានការចូលរួមនៅតាមសហគមន៍ និងគ្រួសារ ។
- គ្រួសារ សហគមន៍ និងមន្ត្រីបុគ្គលិក ដែលផ្តល់សេវាដល់ជនរងគ្រោះ បានទទួលឱកាសក្នុងការបង្កើនសមត្ថភាព ។
- យុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានឆ្លើយតបទៅនិងសេចក្តីត្រូវការរបស់គ្រួសារក្រីក្រ ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រល្អប្រសើរ ។
- រាជរដ្ឋាភិបាលមានការប្តេជ្ញាចិត្តអនុវត្តដំណោះស្រាយតាមគ្រួសារ ដំណោះស្រាយតាមសហគមន៍ និងដំណោះស្រាយក្នុងពេលរងគ្រោះ និងក្រោយពេលរងគ្រោះ ។

៦. យុទ្ធសាស្ត្រ

ដើម្បីការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ចាំបាច់ត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្រទូទៅ ដើម្បីដោះស្រាយនូវសេចក្តីត្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស តាមរយៈរចនាសម្ព័ន្ធពហុវិស័យ :

- ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណជាទៀងទាត់ អំពីសេចក្តីត្រូវការតាមវិស័យនានា ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- បង្កើតក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ ដែលផ្តោតទៅលើកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ និងធ្វើឱ្យទៅជាផ្លូវការនូវកម្មវិធី និងសេវាដែលលើកស្ទួយសុខុមាលភាពរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ខ- ផ្សព្វផ្សាយ និង ធានាការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ ច្បាប់ ឯកសារ និង លិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗទៀតឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពលើបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

គ- បង្កើត និង អនុម័តបទដ្ឋានអប្បបរមាស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ឃ- ផ្អែកតាមការអនុវត្តន៍បទដ្ឋានអប្បបរមា ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវពិនិត្យ តាមដាន វាយតម្លៃ និងផ្តល់ការអនុញ្ញាត ដល់អ្នកផ្តល់សេវាការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះទាំងឡាយរបស់រដ្ឋ និងរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា ។

ង- បែងចែកថវិកាសម្រាប់ឧបត្ថម្ភដល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ស្របតាមអ្នកទទួលផលពីគោលនយោបាយ ពីបទដ្ឋានអប្បបរមា ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើតួនាទីរបស់មន្ត្រីរាជការ ក្នុងការប្រតិបត្តិ ពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃ។

ច- កៀរគររកថវិកាដើម្បីជួយដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលជួយដល់ទីភ្នាក់ងារ កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងផ្តល់យោបល់ដល់ការអនុវត្តន៍ការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។

ឆ- ដឹកនាំសម្របសម្រួល និងផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍លើបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ជ- អនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្នុងតួនាទីជាប្រធានក្រុមកម្រងផ្នែកកិច្ចការការពារ និងសមាហរណកម្មនៃក្រុមការងារដឹកនាំប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស រត់ពន្ធមនុស្ស និងកេងប្រវ័ញ្ចន៍ផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលប្រគល់ជូន។

២- ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ មន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល បុគ្គលិកអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការផ្តល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ :

ក- សហការជាមួយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជួយពិនិត្យឡើងវិញ ការរៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយ ច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗទៀត ឱ្យស្របទៅតាមអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលមានការពាក់ពន្ធ័ដល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ខ- អនុវត្តគោលនយោបាយ ច្បាប់ ឯកសារ និងលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗទៀត ដើម្បីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

គ- ពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃសកម្មភាពការងារខ្លួនផ្ទាល់ ផ្តល់របាយការណ៍ ព្រមទាំងជួយសម្រួលដល់ការពិនិត្យ តាមដាន វាយតម្លៃ ដោយមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទាឱ្យសមស្របទៅតាមគោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា ។

ឃ- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលត្រូវសុំការអនុញ្ញាត និងចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ។

២. សហការជាមួយអង្គការជាតិ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី ក្នុងករណីអនុវត្តផែនការ កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស និងក្នុងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធត្រូវសហការដោះស្រាយ ។

៣. សហការទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការជាតិ អន្តរជាតិ ក្នុងកិច្ចដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី ។

៤. ធ្វើការសហការ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការធ្វើចំណាកស្រុកគ្មានសុវត្ថិភាព ។

៥. ពង្រឹង និងពង្រីកកិច្ចសហការរវាង អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ ផ្សព្វផ្សាយអំពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។ ៸៷

រដ្ឋមន្ត្រី

អ៊ិត សំហេង

ប្រការ ១.-

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងកំណត់ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលឧបត្ថម្ភដោយស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ និងសប្បុរសជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ប្រការ ២.-

បទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ប្រកាន់យកយុទ្ធសាស្ត្រការពារផលប្រយោជន៍ជនរងគ្រោះជាចម្បង និងឈរលើមូលដ្ឋានសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ដោយផ្តោតសំខាន់ទៅលើតម្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងដំណើរការជួយឧបត្ថម្ភជាទូទៅ ។ បទដ្ឋាននេះផ្អែកលើដំណាក់កាលនានានៅក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី ។

បទដ្ឋានអប្បបរមានេះអនុវត្តចំពោះមនុស្សទាំងអស់ ដែលផ្តល់ជំនួយជូនដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ក្នុងនោះរាប់បញ្ចូលទាំងមន្ត្រីសង្គមកិច្ច មន្ត្រីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ សេវាផ្សេងៗ និងអ្នកផ្តល់សេវាជាតិ និងអន្តរជាតិទាំងអស់ដែលធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ប្រការ ៣.-

បទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងប្រកាស នេះអនុវត្តតាមស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

១- នៅមណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី

កិច្ចការពារនៅតាមមណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី គឺជាការគាំទ្រ និងការពារថែទាំល្អិតល្អន់ កំណត់ឱ្យបាននូវតម្រូវការបន្ទាន់របស់ជនរងគ្រោះ និងផ្តល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងទៅរកសេវាខាងក្រៅ ។

២- នៅមណ្ឌលរយៈពេលយូរ

កិច្ចការពារនៅមណ្ឌលរយៈពេលយូរ គឺជាកន្លែងផ្តល់សេវាសុខភាព កិច្ចការពារផ្លូវច្បាប់ ការអប់រំចំណេះទូទៅ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ការពិគ្រោះយោបល់ និងជំនាញបំណិនជីវិតដែលសមស្របដល់ជនរងគ្រោះ ។

៣- តាមសហគមន៍

កិច្ចការពារនៅតាមសហគមន៍ គឺជាកិច្ចការពារនៅតាមវត្តអារាមព្រះពុទ្ធសាសនា ទីកន្លែងសាសនានានា ជាមួយក្រុមគ្រួសារបង្កើត និងសាច់ញាតិជនរងគ្រោះ ។

ប្រការ ៤.-

- ជនរងគ្រោះ គឺជាបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលទទួលរងការបំពាន ការកេងប្រវ័ញ្ចដោយបុគ្គលម្នាក់ទៀត ឬដោយក្រុមមនុស្សដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោល សម្រាប់គោលដៅជួញដូរមនុស្ស

- អង្គការដែលផ្តល់សេវា ត្រូវចាត់វិធានការឱ្យបានហ្មឹងម៉ាត់ចំពោះភ្ញៀវ ឬអ្នកមកសួរសុខទុក្ខជនរងគ្រោះ គឺចាំបាច់ត្រូវបានវាយតម្លៃឱ្យបានហ្មត់ចត់មុនអនុញ្ញាតឱ្យជួបជនរងគ្រោះ និងត្រូវបានផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យដឹងអំពីគោលនយោបាយ ដើម្បីការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ

- ការវាយតម្លៃស្ថានភាពរាងកាយ ផ្លូវចិត្ត និងអារម្មណ៍របស់ជនរងគ្រោះ ត្រូវធ្វើឡើងជាទៀងទាត់ ដើម្បីធានាសុខុមាលភាព និងសុវត្ថិភាពផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ

- ការវាយតម្លៃទូលំទូលាយអំពីភាពប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ និងសន្តិសុខ ត្រូវធ្វើឡើងដោយសហការជាមួយគ្រួសារ សហគមន៍ និងភាគីដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត នៅមុនពេលធ្វើសមាហរណកម្មដោយកត់សម្គាល់ថាជនរងគ្រោះអាចនឹងត្រូវសមាហរណកម្មទៅក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍ដើមវិញក៏បាន ឬ ក្រៅពីគ្រួសារ និងសហគមន៍ដើមក៏បាន

- ការវាយតម្លៃទូទៅ អំពីបញ្ហាដែលអាចកើតមានឡើងក្នុងបរិវេណមណ្ឌល ត្រូវរៀបចំធ្វើឡើងជាប្រចាំឆ្នាំ

- ដំណើរការជ្រើសរើសបុគ្គលិក ត្រូវមានការរៀបចំធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណលម្អិត អំពីភាពសមស្របដែលរួមមាន ការពិនិត្យមើលឯកសារថ្កោលទោសសម្រាប់បុគ្គលិកទាំងអស់ ដែលត្រូវធ្វើការទំនាក់ទំនងការងារជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

- កន្លែងដែលផ្តល់ការថែទាំដល់ជនរងគ្រោះត្រូវមានពិធីការល្អ និងវិធានការលឿនរហ័ស និងអនុវត្តមានប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់ពេលដែលជនរងគ្រោះបាត់ខ្លួន ឬ ចាកចេញពីកន្លែងដោយមិនបានប្រាប់ដំណឹងដល់បុគ្គលិក។

២- សិទ្ធិទទួលបានអត្តសញ្ញាណបុគ្គល

- មនុស្សម្នាក់ជាសំខាន់បំផុត ត្រូវទទួលបានការទទួលស្គាល់ថាជាបុគ្គលធម្មតា ឬ សាមញ្ញម្នាក់នៅមុនពេលទទួលស្គាល់ថា ជាជនរងគ្រោះ

- ជំនឿ តម្លៃ ឥរិយាបថ អត្តសញ្ញាណ និងបទពិសោធន៍ជាលក្ខណៈបុគ្គលរបស់ជនរងគ្រោះ ត្រូវតែទទួលបានការគិតគូរពិចារណា និងការគោរព

- ទស្សនៈជាលក្ខណៈបុគ្គលឯកជនរបស់ជនរងគ្រោះ ការបកស្រាយអំពីការរងនូវអំពើជួញដូរ និងវិធីដែលត្រូវជ្រើសរើស យកការស្តារនីតិសម្បទាដែលជនរងគ្រោះយល់ថាល្អបំផុតនោះ ត្រូវគាំទ្រទស្សនៈ និងគោរពជំហររបស់ជនរងគ្រោះ ។

៣- សិទ្ធិទទួលបានឯកជនភាព និងការរក្សាការសម្ងាត់

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវយល់ពីភាពខុសគ្នា រវាងព័ត៌មានឯកជន ព័ត៌មានសម្ងាត់ និងព័ត៌មានទូទៅ

- មិនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានសម្ងាត់របស់ជនរងគ្រោះ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះឡើយ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ដែលត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានទៅអ្នកណាម្នាក់ ឬអង្គការណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងឱ្យជនរងគ្រោះបានដឹងអំពីអ្នកដែលនឹងទទួលព័ត៌មាន និងមូលហេតុនៃការផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យបានជាក់លាក់

៦- សិទ្ធិទទួលបានសេវា

- ជនរងគ្រោះទាំងអស់មានសិទ្ធិទទួលបានសេវានានា ដូចជាសេវាផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ ផ្នែកច្បាប់ វេជ្ជសាស្ត្រ សាសនា សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃដំណើរការផ្តល់ជំនួយដល់ជនរងគ្រោះ

- ស្ថាប័នរដ្ឋ សង្គមស៊ីវិល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវសហការដើម្បីជួយជនរងគ្រោះឱ្យទទួលបានសេវាដែលមុខសញ្ញារងគ្រោះត្រូវការ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជនរងគ្រោះ នៅក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី ដើម្បីធានាដោះស្រាយ រវាងតម្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះនិងការផ្តល់សេវាឱ្យបានស៊ីសង្វាក់គ្នា និងសមស្រប ។

៧- សិទ្ធិទទួលបានយុត្តិធម៌

- ត្រូវពន្យល់អំពីនីតិវិធីដោះស្រាយឱ្យមានភាពយុត្តិធម៌ដល់ជនរងគ្រោះ ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលងាយស្រួលយល់

- ត្រូវផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ដោយឥតគិតថ្លៃ ដល់ជនរងគ្រោះតាមភាពចាំបាច់របស់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដើម្បីឱ្យជនរងគ្រោះមានជម្រើសសម្រេច ថាតើគេចង់ដោះស្រាយតាមប្រព័ន្ធតុលាការដែរ ឬ ទេ

- ជនរងគ្រោះត្រូវទទួលបានឱកាសចូលរួម និងស្តាប់ការជំនុំជំរះរបស់តុលាការ និងធ្វើការសម្រេចចិត្ត ប្តឹង ឬ មិនប្តឹងឧទ្ធរណ៍

- កុមាររងគ្រោះត្រូវមានមេធាវីការពារក្តីជាការចាំបាច់ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យមានវត្តមានក្នុងបញ្ហាទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹងច្បាប់ ដើម្បីធានាឧត្តមប្រយោជន៍កុមារ ។

៨- សិទ្ធិទទួលបានប្រក្រតីភាព

- ត្រូវពង្រឹងលទ្ធភាពរបស់ជនរងគ្រោះ ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅក្នុងសង្គម និងគ្រួសារវិញ ដោយផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវសេវា និងការថែទាំ ដែលចាំបាច់នានាក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការជួយដល់ជនរងគ្រោះ

- អ្នកដែលធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះ ត្រូវកាត់បន្ថយឱ្យបាននូវភាពអាម៉ាស់ ការលម្អៀង ទាក់ទិននិន្នាការ វប្បធម៌ និងការរើសអើង ដែលជនរងគ្រោះអាចនឹងជួបប្រទះ

- អ្នកធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះ មិនត្រូវបង្ហាញអាកប្បកិរិយារើសអើង ស្អប់ខ្ពើម ចំពោះជនរងគ្រោះឡើយ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវផ្តល់ជំនួយ និងចាត់វិធានការជាក់ស្តែង ដើម្បីជួយដល់ជនរងគ្រោះក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសហគមន៍តាមការជ្រើសរើសរបស់សាមីខ្លួន

- ប្រសិនបើពុំមានអ្វីប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពទេ ជនរងគ្រោះត្រូវតែទទួលបានឱកាសទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមគ្រួសារសាច់ញាតិ ក្នុងអំឡុងពេលដែលពួកគេស្ថិតក្រោមដំណើរការស្តារ ។

៩- សិទ្ធិចូលរួម

- ត្រូវពង្រឹងលទ្ធភាពដល់ជនរងគ្រោះ ដើម្បីពួកគេអាចក្លាយជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាព នៃដំណើរការផ្តល់ជំនួយដល់ជនរងគ្រោះ

- មណ្ឌលអាចរក្សាទុកកុមាររងគ្រោះផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់សាម៉ីខ្លួនបាន ក្នុងករណីដើម្បីធានាសុវត្ថិភាព និង ដើម្បីការពារឧត្តមប្រយោជន៍កុមារ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយសម្រាប់កុមាររងគ្រោះ ត្រូវមានវិធានការនានា ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារឱ្យបានរហ័ស ហើយត្រូវសមាហរណកម្មកុមារជូនក្រុមគ្រួសារគេវិញ ក្នុងករណី ពិនិត្យឃើញថាកុមារមានសុវត្ថិភាពបរិបូរណ៍

- ក្នុងករណីជនរងគ្រោះមិនដឹងពីអាយុពិតប្រាកដ ប៉ុន្តែសង្ស័យថាជាកុមារ ត្រូវចាត់ទុកជនរងគ្រោះនោះ ជាកុមារ ហើយសេរីភាពបម្លាស់ទីត្រូវកំណត់ក្នុងលក្ខណៈជាកុមារ ។

ជារួមអាទិភាពនៃសេរីភាព ធ្វើការបម្លាស់ទី ត្រូវឈរលើគោលការណ៍កំណត់អាយុពិតប្រាកដរបស់ ជនរងគ្រោះ ។

ប្រការ ៧.–

ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី ចាប់ផ្តើមឡើងនៅពេលដែលជនរងគ្រោះ ឬ ជនដែលសង្ស័យថាអាចរងគ្រោះ ដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ បន្តរហូតដល់បិទករណី ។ ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីផ្តល់ នូវលក្ខខណ្ឌសំខាន់ចាំបាច់សម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាធ្វើផែនការសកម្មភាពដើម្បីពង្រីក ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពជួយជនរងគ្រោះ ។ ដំណាក់កាលក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី មិនចាំបាច់ធ្វើតាមលំដាប់លំដោយដែលបានកំណត់ក្នុងផែនការនោះទេ ត្រូវធ្វើ តាមសភាពការណ៍ ជាក់ស្តែង គឺអនុវត្តដំណើរការតាមជំហានម្តងមួយៗ និងអាចគួបផ្សំជំហានជាច្រើនក្នុងពេលតែមួយ ។ ដំណាក់កាលក្នុង ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីរួមមាន : ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ អន្តរាគមន៍វិបត្តិ ការបញ្ជូន ការទទួល ផែនការករណី ការប៉ាន់ប្រមាណ ការស្តារទៅកាន់ភាពប្រក្រតី សមាហរណកម្ម ការតាមដាន និងបិទករណី ។ នៅក្នុងដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងករណីតាំងពីដើមរហូតដល់បញ្ចប់ សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានទាំងអស់របស់ជនរងគ្រោះ ដែលមាន ចែងក្នុងជំពូកទី២ នៃបទដ្ឋានអប្បបរមានេះ សម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាទាំងអស់ត្រូវអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីរួមមាន :

១- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ

- ការសម្ភាសន៍ជនរងគ្រោះត្រូវរៀបចំធ្វើនៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព

- អ្នកផ្តល់សេវាមិនត្រូវឱ្យជនរងគ្រោះ និងជនសង្ស័យ ឬ ជនល្មើស មានការជួបប្រាស្រ័យទាក់ទង ដោយផ្ទាល់ឡើយ

- ក្នុងករណីមានមន្ទិលសង្ស័យថាជនណាម្នាក់ជាជនរងគ្រោះពិត ឬ មិនពិតនោះ ត្រូវចាត់ទុកជន នោះជាជនរងគ្រោះ ហើយត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រនិងជួយសេវាសមស្រប រហូតដល់ពេលមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ថា ជននោះមិនមែនជាជនរងគ្រោះ

- ជនរងគ្រោះដែលមិនទាន់ដឹងអាយុពិតប្រាកដ ប៉ុន្តែសង្ស័យថាជាកុមារ ត្រូវចាត់ទុកជនរងគ្រោះនោះជា កុមារ ហើយដំណើរការកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងការសម្ភាសន៍ ត្រូវអនុវត្តតាម (អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ) និងត្រូវ

- កិច្ចអន្តរាគមន៍វិបត្តិ ចាំបាច់ត្រូវមានមន្ត្រី បុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីផែនការករណី ពិសេស ត្រូវសហការរួមជាមួយ ៖ មន្ត្រីនគរបាល មន្ត្រីសង្គមកិច្ច អ្នកផ្តល់សេវារបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អ្នកផ្តល់សេវាឯកជន និងមន្ត្រីស្ថានទូត និង/ឬមន្ត្រីផ្នែកអន្តោប្រវេសន៍ " ក្នុងករណីជនរងគ្រោះជាជនបរទេស "។

៣- ការបញ្ជូន

- ការបញ្ជូនត្រូវផ្អែកលើការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ ហើយត្រូវធ្វើនៅពេលណាមួយ ក្នុងដំណាក់កាលនានានៃដំណើរការជួយជនរងគ្រោះតាមសំណូមពររបស់សាមីខ្លួន

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវមាន បញ្ជីឈ្មោះ ទីកន្លែង និងដៃគូដែលអាចរកសេវាបញ្ជូនជនរងគ្រោះដោយសុវត្ថិភាព បញ្ជីនេះត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឱ្យបានទៀងទាត់ និងហ្មត់ចត់

- នៅក្នុងអំឡុងពេលបញ្ជូន អ្នកផ្តល់ និងអ្នកទទួលត្រូវសហការជាមួយគ្នា ដោយត្រូវចាត់ទុកសេចក្តីត្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ជាអាទិភាព

- នៅពេលបញ្ជូនជនរងគ្រោះ អ្នកបញ្ជូនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធករណីរបស់ជនរងគ្រោះដល់អ្នកផ្តល់សេវា

- ការមិនពេញចិត្ត និងការរើសអើងគ្រប់ប្រភេទចំពោះជនរងគ្រោះ មិនអាចយកធ្វើជាហេតុផលសម្រាប់ការបញ្ជូន ឬ បដិសេធការបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅរកសេវា ឬ ជំនួយផ្សេងៗបានឡើយ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវទទួលស្គាល់នូវកម្រិតសេវារបស់ខ្លួន ហើយត្រូវបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅរកសេវាផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ និងធនធានអភិវឌ្ឍន៍មុខជំនាញនៅតាមមណ្ឌល ដោយផ្អែកលើសេចក្តីត្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ។

៤- ការទទួល

- ដំបូងបង្អស់ អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមានអារម្មណ៍ទទួលបានសុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខល្អ ហើយត្រូវព្យាយាមកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយជនរងគ្រោះឱ្យបានជិតស្និទ្ធ

- ត្រូវប្រើយុទ្ធសាស្ត្រដែលផ្អែកលើមូលដ្ឋានយេនឌ័រ នៅពេលទទួលជនរងគ្រោះ ជាស្ត្រីត្រូវទទួលស្វាគមន៍ដោយស្ត្រី បើបុរសត្រូវទទួលស្វាគមន៍ដោយបុរស លើកលែងតែក្នុងករណីដែលកាលៈទេសៈពិសេសរបស់ជនរងគ្រោះទាមទារឱ្យមានការរៀបចំផ្សេងពីនេះ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវបង្ហាញជនរងគ្រោះ ឱ្យស្គាល់កន្លែងចាំបាច់នានានៅជុំវិញខ្លួនគេ ក្នុងនោះរាប់ទាំងការបង្ហាញបន្ទប់ទឹក និងបន្ទប់គេងជាដើម

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវណែនាំជនរងគ្រោះឱ្យបានយល់អំពីគោលបំណង តួនាទីភារកិច្ចរបស់ខ្លួន និងអំពីគោលការណ៍ វិធានការ បទបញ្ជាដែលចាំបាច់នានា ក្នុងនោះរាប់ទាំងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ស្តីពីរបៀបរបបក្នុងការស្នាក់នៅក្នុងបរិវេណដែលខ្លួនគ្រប់គ្រង

- អ្នកផ្តល់សេវា ត្រូវរៀបចំកន្លែងទទួលជនរងគ្រោះ ដែលអាចទទួលបានផាសុកភាព តាមដែលលទ្ធភាពអាចធ្វើទៅបាន និងត្រូវទុកលទ្ធភាពឱ្យជនរងគ្រោះសម្របខ្លួនទៅនឹងបរិយាកាសជុំវិញកន្លែងស្នាក់នៅថ្មីជាមុនសិន មុននឹងធ្វើការសម្ភាសន៍។

- ការប៉ាន់ប្រមាណ និងការសម្ភាសន៍ ត្រូវផ្ដោតទៅលើមុខសញ្ញាជនរងគ្រោះ។ ជនរងគ្រោះត្រូវតែដឹងច្បាស់អំពីបំណងនៃការប៉ាន់ប្រមាណ និងយល់ស្របចំពោះវិធីសាស្ត្រនៃការប៉ាន់ប្រមាណ

- លទ្ធផលពីការប៉ាន់ប្រមាណ ត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់ដើម្បីកំណត់សេវា និងការគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះ និងអាចប្រើជាព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើផែនការករណី ។

៧- ការស្ដារ

- អ្នកផ្ដល់សេវាត្រូវតែទទួលស្គាល់ថា សិទ្ធិបុគ្គលម្នាក់ៗមានសភាពខុសៗគ្នា ដូច្នេះជនរងគ្រោះគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការស្ដារ ដើម្បីឱ្យវិលទៅរកភាពធម្មតាខុសៗគ្នាទៅតាមជំហានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗ

- ជនរងគ្រោះ ត្រូវបានពង្រឹងលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពនៅក្នុងដំណើរការតាំងពីដើមរហូតដល់បញ្ចប់នៃការស្ដារ និងមានសិទ្ធិសម្រេចចិត្ត ដោយការយល់ដឹងច្បាស់លាស់អំពីសេវានានា ដែលមានសារៈប្រយោជន៍ ឬ សមស្របបំផុត និងអំពីពេលវេលាដែលសាមីខ្លួនចង់ចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពទាំងអស់នោះ

- ជនរងគ្រោះត្រូវបានផ្ដល់លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានសេវា និងសិទ្ធិក្នុងការទទួល ឬបដិសេធសេវាក្នុងនោះ រាប់បញ្ចូលទាំងសេវាវេជ្ជសាស្ត្រ សេវាចិត្តសាស្ត្រ សេវាផ្នែកច្បាប់ ការស្នាក់នៅ សេវាបំណិនជីវិត សកម្មភាពកម្សាន្ត និងសេវាផ្នែកសាសនា និង/ឬនៅទីកន្លែងសក្ការៈបូជាណាមួយ

- ត្រូវជួយគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះ នៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា ជាមួយក្រុមគ្រួសារ និងសហគមន៍ដែលគេធ្លាប់រស់នៅឱ្យបានល្អប្រសើរឡើងវិញ តាមការវាយតម្លៃ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលជនរងគ្រោះអាចជួបប្រទះ

- ជនរងគ្រោះត្រូវមានឱកាសដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃ និងឱកាសក្នុងការចំណាយពេលវេលាពិចារណាដោយខ្លួនឯង ដើម្បីជួយរួមចំណែកដល់ដំណើរវិលត្រឡប់ទៅរកសភាពធម្មតាវិញរបស់ខ្លួន

- អ្នកផ្ដល់សេវាត្រូវធ្វើការស្ដារទំនុកចិត្តដល់ជនរងគ្រោះ តាមរយៈការកំណត់នូវភាពខ្លាំង និងការបង្ហាញពីអារម្មណ៍របស់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវផ្ដល់នូវសកម្មភាពណាដែលសមស្របនឹងអាយុ ដើម្បីជួយស្ដារជនរងគ្រោះ ពិសេសកុមារ ឱ្យបានឆាប់ជាសះស្បើយ ។

៨- សមាហរណកម្ម

- ជាយុទ្ធសាស្ត្រ ត្រូវផ្ដោតសំខាន់ទៅលើសិទ្ធិជនរងគ្រោះពេលធ្វើសមាហរណកម្មទៅកន្លែងនីមួយៗ និងនៅពេលវេលាណាមួយ អាស្រ័យលើការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ។ អាចសមាហរណកម្មទៅគ្រួសារ និងសហគមន៍ដើម ឬ គ្រួសារ និងសហគមន៍ថ្មី

- តាមការស្នើសុំរបស់ជនរងគ្រោះ ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងជំនួយ ត្រូវផ្ដល់ដល់សហគមន៍នៅមុន និងក្រោយពេលធ្វើសមាហរណកម្មរបស់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវផ្ដល់ការបណ្ដុះបណ្ដាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ដែលរៀបចំឡើងសម្រាប់ការប្រើប្រាស់នៅក្នុងសហគមន៍ដែលជនរងគ្រោះត្រូវធ្វើសមាហរណកម្ម

- នៅមុនពេលបិទករណី អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវត្រៀមលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ជនរងគ្រោះ ក្រុមគ្រួសារ និងសហគមន៍សម្រាប់ការបិទករណី ក្នុងនោះរាប់បញ្ចូលទាំងសភាពការណ៍ល្អ និងសភាពការណ៍មិនល្អដែលអាចកើតមាននៅក្នុងអំឡុងពេល ឬនៅក្រោយពេលបិទករណី

- មិនត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់បិទករណី នៅពេលដែលជនរងគ្រោះមិនបានចូលរួមសហការ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញត្រូវព្យាយាមស្វែងយល់អំពីមូលហេតុ ដែលជនរងគ្រោះមិនព្រមសហការ នេះគឺជាសញ្ញាមួយអាចកត់សម្គាល់បានថាមានបញ្ហាទើបកើតឡើងថ្មីទៀតចំពោះជនរងគ្រោះ ដូច្នេះអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវពិនិត្យស្ថានភាព និងវាយតម្លៃអំពីជំហានអ្វីខ្លះ ដែលត្រូវអនុវត្តបន្ទាប់ចំពោះជនរងគ្រោះរូបនេះ

- ក្នុងករណីអ្នកផ្តល់សេវា បានបិទករណីណាមួយដោយមិនបានទទួលជោគជ័យ ឬមិនបានទទួលលទ្ធផលគួរជាទីពេញចិត្ត អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវប្រើប្រាស់ករណីនេះជាបទពិសោធន៍សម្រាប់ការរៀនសូត្រ និងធ្វើការវិភាគករណីនេះ ដើម្បីកំណត់ឱ្យបាននូវចំណុចខ្វះខាតសម្រាប់កែលម្អនៅពេលអនុវត្តក្នុងការផ្តល់សេវាលើកក្រោយៗទៀត។

ប្រការ ៨.–

ដើម្បីជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សឱ្យទទួលបានដោយប្រសិទ្ធភាព និងជោគជ័យ អ្នកផ្តល់សេវាគ្រប់រូបចាំបាច់ត្រូវមានសុខភាព ផ្លូវកាយ និងចិត្តរឹងប៉ឹង មានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ ហេតុនេះអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម ៖

១- ការថែទាំខ្លួនសម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវា

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវដឹងថា ខ្លួនអាចធ្វើជាអ្នកផ្តល់សេវាដែលមានប្រសិទ្ធភាពល្អ លុះត្រាណាតែខ្លួនមានសុខភាពផ្លូវចិត្ត ផ្លូវកាយ និងផ្លូវអារម្មណ៍ និងស្ថានភាពជីវភាពក្នុងសង្គមល្អជាមុនសិន។ ដូច្នេះការទទួលខុសត្រូវចម្បងរបស់អ្នកផ្តល់សេវា គឺថែទាំខ្លួនឯងជាគំរូដល់ជនរងគ្រោះ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នគ្រប់ករណី ក្នុងពេលធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះ និងត្រូវច្បាស់ក្នុងចិត្តថា ខ្លួនមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីកិច្ចការពារសុវត្ថិភាពផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តដល់ជនរងគ្រោះ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវដឹងច្បាស់ពីអ្វីដែលធ្វើឱ្យមានការប៉ះទង្គិចពីជនរងគ្រោះ និងអ្វីដែលធ្វើឱ្យអ្នកផ្តល់សេវាផ្ទាល់មានភាពតានតឹងផ្លូវចិត្ត ដែលអាចទទួលពីជនរងគ្រោះ ហើយអ្នកផ្តល់សេវាក៏ត្រូវដឹង អំពីវិធានការបង្ការនានាដែលអាចអនុវត្ត ដើម្បីកាត់បន្ថយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវដឹង និងប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះភាពតានតឹងផ្លូវចិត្ត និងការនឿយហត់ផ្លូវចិត្តរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ហើយអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវដឹងអំពីបច្ចេកទេស និងវិធានការផ្សេងៗ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពតានតឹងខាងផ្លូវចិត្ត និងវិធីធ្វើឱ្យមានសុខភាពល្អ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាតានតឹងផ្លូវចិត្ត និងការឈឺចាប់ផ្នែកអារម្មណ៍របស់ខ្លួន

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវចាត់វិធានការ ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រខាងផ្លូវចិត្តដល់ជនរងគ្រោះ ដោយមិនធ្វើឱ្យអារម្មណ៍របស់ខ្លួន ចូលលាយឡំ និងពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហារបស់ជនរងគ្រោះ។ អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវរក្សានូវភាពដាច់ដោយឡែកពីគ្នារវាងអ្នកផ្តល់សេវា និងបញ្ហារបស់ខ្លួន

ប្រការ ១០.-

- នាយក នាយិការបស់អង្គការដែលផ្តល់សេវាជូនជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្សព្វផ្សាយ និងអប់រំបុគ្គលិកអំពីសេចក្តីប្រកាសសាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ គោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

- នាយក នាយិការបស់អង្គការដែលធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវគោរព និងអនុវត្តឱ្យស្របតាមសេចក្តីប្រកាសសាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ គោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សឱ្យបានល្អប្រសើរ

- អ្នកផ្តល់សេវាដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សត្រូវគោរព និងអនុវត្តអោយមានប្រសិទ្ធភាពនូវសេចក្តីប្រកាសសាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ គោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បរមាសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលអនុវត្តនូវកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវសហការជាមួយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន

- ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីនាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម និងមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត ត្រូវធានាផ្សព្វផ្សាយអំពីសេចក្តីប្រកាសសាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ គោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ឱ្យបានទូលំទូលាយ

- ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីនាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម និងមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត ត្រូវស្វែងយល់ និងចាត់តាំងអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពអំពីគោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមាស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ប្រការ ១១.-

ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវមានសំណុំឯកសារផ្ទាល់ខ្លួន ហើយសំណុំឯកសារនេះត្រូវ ថែរក្សាដោយអ្នកផ្តល់សេវា ដែលទទួលខុសត្រូវលើសេវាទីកន្លែងស្នាក់នៅរបស់ជនរងគ្រោះ ។ សំណុំឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវមានព័ត៌មានដូចខាងក្រោម :

១- ឈ្មោះពេញរបស់ជនរងគ្រោះ និងឈ្មោះផ្សេងទៀត ដែលធ្លាប់ប្រើ រូបថត ភេទ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងទីកន្លែងកំណើត ។

២- កាលបរិច្ឆេទ អាសយដ្ឋានរស់នៅរបស់ជនរងគ្រោះទាំងមុន និងក្រោយពេលរងគ្រោះ ព្រមទាំងមូលហេតុដែលទទួលរងគ្រោះ ។

៣- ឈ្មោះ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត អាសយដ្ឋាន និងមុខរបររបស់ឪពុកម្តាយ បងប្អូនបង្កើត និងសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់ជនរងគ្រោះ ។

ជំពូកទី ៤

ការត្រួតពិនិត្យកិច្ចការពារសិទ្ធជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ប្រការ ១៣.–

- មន្ត្រីសង្គមកិច្ច បុគ្គលិកអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលអនុវត្តកម្មវិធីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យការថែទាំជនរងគ្រោះជាប្រចាំ និងជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីសហការ លើកទឹកចិត្ត ជំរុញឱ្យអ្នកផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សទាំងនោះ អនុវត្តស្របតាមបទដ្ឋានអប្បបរមានេះ

- ត្រូវវាយតម្លៃការធ្វើសមាហរណកម្មឱ្យបានទៀងទាត់ ដើម្បីធានាឱ្យជនរងគ្រោះមានការវិវត្តន៍រីកចម្រើនគ្រប់ផ្នែក ។ ការវាយតម្លៃនេះរួមមានការពិនិត្យសំណុំឯកសារ ការចុះដល់កន្លែងរស់នៅ និងការសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រួសារ អ្នកជិតខាង អាជ្ញាធរដែនដី និងជនរងគ្រោះផ្ទាល់

- បន្ទាប់ពីបានវាយតម្លៃ ក្នុងករណីលទ្ធផលបង្ហាញថា គ្រួសារ ឬ សាច់ញាតិ ដែលមិនបានគោរពសិទ្ធិជនរងគ្រោះនោះទេ អ្នកគ្រប់គ្រងដែលទទួលសេវាការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ត្រូវសុំការផ្លាស់ប្តូរជនរងគ្រោះទៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀត ដែលបានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណរួចជាស្រេច ឬ ទៅរស់នៅក្នុងទម្រង់មួយផ្សេងទៀតដែលអាចធានាសុវត្ថិភាពជនរងគ្រោះបានល្អប្រសើរ

- នាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម មន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត ត្រូវចុះត្រួតពិនិត្យអ្នកផ្តល់សេវាពីការអនុវត្តន៍បទដ្ឋានអប្បបរមានេះ យ៉ាងតិចម្តងក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តបទដ្ឋានអប្បរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវអនុវត្តជាជំហានៗឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

នាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម និងមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត ត្រូវចាត់តាំងអនុវត្តតាមដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម :

១- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ បណ្តុះបណ្តាលប្រកាសស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស។

២- រៀបចំធ្វើការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ចំពោះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ក្នុងជំហានអប់រំណែនាំ លើកសរសើរ និង/ឬបន្តចុះអនុស្សារណៈ។

៣- ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ អ្នកអនុវត្តន៍កម្មវិធីផ្តល់សេវាការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សរបស់រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថកិច្ច របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ។ ក្នុងករណីអ្នកផ្តល់សេវាការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស មិនបានអនុវត្តតាមបទដ្ឋានអប្បបរមានេះ មន្ត្រីដែលចុះធ្វើការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ ត្រូវជូនដំណឹងទៅអ្នកផ្តល់សេវាទាំងនោះ ដើម្បីឱ្យធ្វើការកែលម្អក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ មុនពេលចុះត្រួតពិនិត្យម្តងទៀត។

របស់ពួកគេ មិនអាចគេចផុតពីការផ្តន្ទាទោសបានឡើយ ។ យើងទាំងអស់គ្នាដឹងហើយថា ការជួញដូរមនុស្ស គឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មគ្មានព្រំដែន ដូច្នេះហើយដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនេះឱ្យបានប្រសិទ្ធភាព ចាំបាច់យើងត្រូវមានរចនាសម្ព័ន្ធ និងដំណើរការផ្នែកច្បាប់ដែលអាចដោះស្រាយចរិតលក្ខណៈឆ្លងដែន នៃឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ ។

ចំពោះកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ និងសិទ្ធិមនុស្សគឺ អនុវត្តទូទៅចំពោះមនុស្សគ្រប់រូប ក្នុងនោះរាប់បញ្ចូលទាំងជនរងគ្រោះនៃអំពើជួញដូរមនុស្សផងដែរ ។ យើងបានដឹងហើយថា ជនរងគ្រោះនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស គឺជាជនរងគ្រោះនៃឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ មិនមែនជាអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់ទេ បើទោះបីជាស្ថានភាពរបស់ពួកគេអាចនឹងស្រដៀងគ្នា ក៏ដោយ ហើយក៏មិនមែនជាឧក្រិដ្ឋជននោះទេ ប៉ុន្តែពួកគេគឺជាបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិក្នុងការទទួលបាននូវការគោរព និងត្រូវផ្តល់យុត្តិធម៌ និងសិទ្ធិក្នុងការកំណត់នូវអនាគតរបស់ពួកគេដោយគ្មានការរើសអើង ។ ពួកគេសក្តិសមនឹងទទួលបានការអាណិតអាសូររបស់យើង និងការចាត់វិធានការបន្ទាន់ពីរដ្ឋាភិបាលរបស់យើង ដើម្បីជួយសម្រាលទុក្ខលំបាករបស់ពួកគេ។

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បានយកចិត្តទុកដាក់បង្កើតឱ្យមានការិយាល័យប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងសមាហរណកម្ម ចំណុះនាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម និងរៀបចំប្រកាសលេខ ១២៨ ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការបង្កើតមណ្ឌលសំចតប៉ោយប៉ែត ដើម្បីទទួលនិងធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ និងកុមារងាយរងគ្រោះផ្សេងទៀត ដែលវិលត្រឡប់ពីប្រទេសថៃ និងវៀតណាមទៅរួមរស់ជាមួយគ្រួសារ ឬសហគមន៍វិញ ។ ក្រសួងក៏បានចេញសេចក្តីណែនាំលេខ ០០៩ ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដាន ក្រុមជនរងគ្រោះដែលបានស្នាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ និងអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងបានចុះអនុស្សារណៈ ស្តីពីការយោគយល់គ្នាជាមួយដៃគូវៀតណាម និងថៃ ដើម្បីបង្ក្រាប ឧក្រិដ្ឋកម្មជួញដូរមនុស្ស និងសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សឆ្លងដែន ។

គោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សជាជំហានថ្មីនៃការអនុវត្តសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ទន្ទឹមនឹងនោះក៏មានកិច្ចការមួយចំនួនបាននិងកំពុងរៀបចំជាបន្តបន្ទាប់ដូចជា ÷

- ចាត់វិធានការដើម្បីផ្តល់សច្ចាប័នចំពោះសន្ធិសញ្ញា ស្តីពីការផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក សម្របសម្រួលដល់ការឆ្លើយតបផ្នែកច្បាប់រវាងបណ្តាប្រទេសក្នុងសមាគម ASEAN ។
- ពង្រីក ពង្រឹង និងតាមដានការអនុវត្តអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់គ្នារវាងបណ្តាប្រទេសជិតខាង ដើម្បីបង្ក្រាបឧក្រិដ្ឋជន និងសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- ប្រមូលផ្តុំអ្នកជំនាញរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តរជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធានាបាននូវជំនាញ និងការឆ្លើយតបប្រកបដោយតុល្យភាព និងការគិតគូរហ្មត់ចត់ចំពោះផ្នែកផ្សេងៗនៃបញ្ហាជួញដូរមនុស្ស ។

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ប្តេជ្ញាអនុវត្តគោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានអប្បបរមានេះឱ្យក្លាយទៅជាសកម្មភាពជាក់ស្តែង ប្រកបដោយតម្លាភាពប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ពិសេសដើម្បីបង្ក្រាបឧក្រិដ្ឋកម្មជួញដូរមនុស្ស និងសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សគ្រប់ៗរូបដោយគ្មានការរើសអើងឡើយ ។

មាតិកា

គោលនយោបាយស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ទី១ : អារម្ភកថា ១

ទី២ : ប្រកាស លេខ ៨៥២ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលនយោបាយ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ៨

ទី៣ : គោលនយោបាយ លេខ ០៦២ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ១០

I. គោលការណ៍រួម ១០

- អត្ថន័យនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស ១០
- គោលដៅនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស ១០
- សភាពការណ៍នៃអំពើជួញដូរមនុស្ស ១០
- មូលហេតុនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស ១១
- មាតិកានៃគោលនយោបាយ ១២

II. ទស្សនាទានអំពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ១២

ក. ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ១២

ខ. មណ្ឌលសំចតរយៈពេលខ្លី ១៣

គ. មណ្ឌលរយៈពេលយូរ ១៣

ឃ. នៅសហគមន៍ ១៣

III. គំរូនៃកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ១៤

- ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីនៃការថែទាំសម្រាប់ជនរងគ្រោះ ១៤
- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ១៤
- អន្តរាគមន៍វិបត្តិ ១៤
- ការបញ្ជូន ១៥
- ការទទួល ១៥
- ការរៀបចំផែនការករណី ១៥
- ការប៉ាន់ប្រមាណ ១៥
- ការស្តារ ១៦
- សមាហរណកម្ម ១៦
- ការតាមដាន ១៦
- ការបិទករណី ១៦

បទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ទី៤ : ប្រកាស លេខ ៨៥៧ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ២៦

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.– គោលបំណង ២៧

ប្រការ ២.– វិសាលភាព ២៧

ប្រការ ៣.– ស្ថានភាពនៃកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ២៧

ប្រការ ៤.– ពន្យល់ពាក្យ ២៧

ប្រការ ៥.– ការបង្គាប់ឱ្យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចុះអនុស្សារណៈ ២៨

ជំពូកទី ២

សិទ្ធិ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ប្រការ ៦.– សិទ្ធិជនរងគ្រោះ ២៨

១- សិទ្ធិទទួលបានសុវត្ថិភាព និងកិច្ចការពារ ២៨

២- សិទ្ធិទទួលបានអត្តសញ្ញាណបុគ្គល ២៩

៣- សិទ្ធិទទួលបានឯកជនភាពនិងការរក្សាការសម្ងាត់ ២៩

៤- សិទ្ធិទទួលបានសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ៣០

៥- សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ៣០

៦- សិទ្ធិទទួលបានសេវា ៣១

៧- សិទ្ធិទទួលបានយុត្តិធម៌ ៣១

៨- សិទ្ធិទទួលបានប្រក្រតីភាព ៣១

៩- សិទ្ធិចូលរួម ៣១

១០- សិទ្ធិសម្រេចចិត្ត ៣២

១១- សិទ្ធិទទួលបានសេរីភាពបម្លាស់ទី ៣២

ប្រការ ៧.– បទដ្ឋានស្តីពីដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី ៣៣

១- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ៣៣

២- អន្តរាគមន៍វិបត្តិ ៣៤

៣- ការបញ្ជូន ៣៥

៤- ការទទួល ៣៥

៥- ផែនការករណី ៣៦

៦- ការប៉ាន់ប្រមាណ ៣៦

៧- ការស្តារ ៣៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

៙*៚

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

លេខ ៨៥២ ស.អ.យ.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩

ប្រកាស

ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលនយោបាយ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៨/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្ត ទៅរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានឃើញសេចក្តីណែនាំលេខ ០០៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដានក្រុមជនរងគ្រោះ ដែលស្នាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

ស ម្រេ ច

ប្រការ ១.-

ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត គោលនយោបាយ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។ គោលនយោបាយ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស លេខ ០៦២ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

៣៛៥

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

លេខ ០៦៤ ស.អ.យ.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩

គោលនយោបាយ

ស្តីពី

កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

I. គោលការណ៍រួម

អំពើជួញដូរមនុស្សមានន័យថា ជាការជ្រើសរើស ដឹកជញ្ជូន ផ្ទេរ ដឹកតាមផ្លូវទឹក ការទទួលមនុស្ស ដោយប្រើមធ្យោបាយគំរាមកំហែង ប្រើកម្លាំង ទ្រង់ទ្រាយផ្សេងៗ នៃការចាប់បង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការបន្លំ ការបោកប្រាស់ ការប្រើអំណាច ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងសភាពងាយរងគ្រោះ ការផ្តល់ឱ្យ ការទទួល បង់ប្រាក់ ឬផលប្រយោជន៍ដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងរបស់មនុស្សម្នាក់ ដើម្បីត្រួតត្រាលើមនុស្សម្នាក់ទៀតក្នុងគោលបំណងកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ។

មនុស្សទូទៅអាចត្រូវគេជួញដូរសម្រាប់គោលបំណងជាអាទិ៍ ÷

- ពេស្យាចារ
- ការងារតាមផ្ទះដែលរាប់បញ្ចូលទាំងពលកម្មតាមផ្ទះបែបបង្ខំ ឬកេងប្រវ័ញ្ចន៍
- ពលកម្មកុមារ
- ពលកម្មសំណង់បំណុល
- អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្លែងក្លាយ
- សុំកូនខុសច្បាប់
- ទេសចរណ៍ និងការផ្គត់ផ្គង់ផ្លូវភេទ
- អំពើអាសអាភាស
- ការវះកាត់យកសរីរាង្គ
- សុំទាន ពលកម្មគ្រោះថ្នាក់និងកេងប្រវ័ញ្ចន៍
- ការចាត់ធ្វើសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋកម្មនានា ។ល។

នៅប្រទេសកម្ពុជា អំពើជួញដូរមនុស្សកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេស និងឆ្លងដែន ។ ប្រទេសកម្ពុជាក៏ជាប្រទេសសំចតសម្រាប់ជនដែលត្រូវគេជួញដូរមកពីប្រទេសផ្សេងៗ និងទៅកាន់ប្រទេសផ្សេងៗទៀត ។ អំពើជួញដូរមនុស្សកើតមានឡើងលើបុរស ស្ត្រី និងកុមារនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ផលវិបាកដោយសារសង្គ្រាម និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍បន្សល់

ខុសច្បាប់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត អាចប្រឈមទៅនឹងអំពើជួញដូរ ខណៈពេលដែលលក្ខខណ្ឌដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាខុសពីសន្យា ហើយជនដែលធ្វើចំណាកស្រុកនោះអាចរងគ្រោះតាមរយៈការបំពានរាងកាយ ផ្លូវភេទ ផ្លូវចិត្ត និងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។ អំពើជួញដូរមនុស្ស ជះឥទ្ធិពលដល់មនុស្សគ្រប់រូបដោយមិនគិតពីភេទ សញ្ជាតិ ដើមកំណើត សាសនា អាយុ សមត្ថភាព និងលើគ្រប់វិស័យ ។ ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ត្រូវបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងកិច្ចការពារសុវត្ថិភាព ពីការគំរាមកំហែង អំពើហិង្សា ការរំលោភបំពាន និងផ្តល់តម្រូវការជាមូលដ្ឋានដូចជា ជម្រក អាហារ ការគាំពារផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ និងចិត្តសាស្ត្រ ផ្តល់កិច្ចការពារខាងផ្លូវច្បាប់ ការរក្សាការសម្ងាត់ និងផ្តល់សំណងផ្លូវច្បាប់ ព្រមទាំងកិច្ចការពារសាក្សីផងដែរ ។

ឯកសារគោលនយោបាយនេះ នឹងណែនាំជាដំបូងឱ្យយល់ដឹងអំពីទស្សនាទាន អំពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សតាមរូបភាពផ្សេងៗ តាមការយល់ឃើញរបស់អ្នកចូលរួមចំណែកបម្រើការងារលើវិស័យនេះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (ត្រង់ចំណុច II)។ គំរូសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស (ត្រង់ចំណុច III) គោលនយោបាយនេះ ក៏បានធ្វើការបង្ហាញអំពីសារៈសំខាន់ នៃគោលនយោបាយស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស (ត្រង់ចំណុច IV) គោលនយោបាយទូទៅស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស (ត្រង់ចំណុច V) ទិសដៅជាក់លាក់សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស (ត្រង់ចំណុច VI) និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្តល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ (ត្រង់ចំណុច VII) ។

II. ទស្សនាទានអំពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស :

ដូចបានលើកឡើងក្នុងគោលដៅរួមរួចមកហើយ គឺមានជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សមួយ ឬច្រើនប្រភេទ ក្នុងនោះក៏មានជនរងគ្រោះត្រូវការកិច្ចការពារសិទ្ធិពិសេសសម្រាប់ជីវិតរស់នៅរបស់ខ្លួនផងដែរ។ គោលនយោបាយនេះផ្តោតតែលើសេវាការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ និងផ្តល់សេវាថែទាំនៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរដ្ឋ មណ្ឌលអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងនៅក្នុងសហគមន៍[២] ។

ក. ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ

ជនរងគ្រោះ ឬជនដែលត្រូវគេសង្ស័យថា ជាជនរងគ្រោះអាចត្រូវគេកំណត់អត្តសញ្ញាណភ្លាមនៅកន្លែងណាក៏បាន ។ ហេតុដូចនេះ ការថែទាំជនរងគ្រោះនៅដំណាក់កាលកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ក៏អាចកើតឡើងនៅទីតាំងជាច្រើនទៀត ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កន្លែងរួមមួយចំនួនមានដូចជា ប៉ុស្តិ៍ប៉ូលិស ការិយាល័យអន្តោប្រវេសន៍ ឬមណ្ឌល។

ការថែទាំជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនៅប៉ុស្តិ៍ប៉ូលិស ឬការិយាល័យអន្តោប្រវេសន៍ ត្រូវធ្វើឡើងដោយកិច្ចសហការរវាងមន្ត្រីនគរបាល ដែលអាចរួមបញ្ចូលទាំងមន្ត្រីនគរបាលប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស និងការពារអនីតិជន ប៉ូលីសច្រកទ្វារព្រំដែន និងមន្ត្រីសង្គមកិច្ច។

---

២ សេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការអនុវត្តសមាហរណកម្ម និងតាមដាន

ការថែទាំជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនៅតាមសហគមន៍ ត្រូវធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីសង្គមកិច្ច និង បុគ្គលិកពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលរៀបចំធ្វើការតាមដានជនរងគ្រោះ ដើម្បីពិនិត្យមើលការវិវត្តរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ប្រសិនបើជនរងគ្រោះយល់ព្រម មេឃុំ ចៅសង្កាត់ និងគណៈកម្មការស្ត្រី និងកុមារ អាចដើរតួនាទីជួយធ្វើសមាហរណកម្ម និងកាត់បន្ថយការរើសអើងនៅតាមសហគមន៍ ។

III. គំរូសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីនៃការថែទាំសម្រាប់ជនរងគ្រោះ

ដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីចាប់ផ្តើមឡើងនៅពេលដែលជនរងគ្រោះ ឬ ជនដែលអាចជាជនរងគ្រោះ ត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ ហើយបន្តរហូតដល់ករណីមួយត្រូវបិទ ។ ដំណើរការនេះផ្តល់នូវក្របខណ្ឌមួយសម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវា ដែលអាចអនុវត្តសកម្មភាពបង្កើនប្រសិទ្ធភាពជួយជនរងគ្រោះ ។ ដំណាក់កាលក្នុងដំណើរការ គ្រប់គ្រងករណីជានិច្ចកាលមិនមានលក្ខណៈជាលំដាប់លំដោយគ្រប់ករណី តែជំហានជាច្រើនចាំបាច់ត្រូវដំណើរការក្នុងពេលតែមួយក៏មាន។ ដំណាក់កាលក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីមាន : ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ អន្តរាគមន៍វិបត្តិ ការបញ្ជូន ការទទួល ផែនការករណី ការប៉ាន់ប្រមាណ ការស្តារ សមាហរណកម្ម ការតាមដាន និងបិទករណី។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ គឺជាដំណើរការកំណត់ថាតើបុគ្គលម្នាក់ ឬ បទពិសោធន៍របស់បុគ្គលមួយក្រុម មានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាទៅនឹងអំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលមានចែងក្នុងឯកសារគោលនយោបាយនេះ ស្របទៅនឹងពិធីសារប៉ាឡឺម៉ូ [៣] ។

កត្តាសំខាន់ៗបីដែលចាំបាច់ត្រូវមានសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណបានជាជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនោះគឺ ការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន និងការកេងប្រវ័ញ្ច ។ មនុស្សម្នាក់អាចកំណត់អត្តសញ្ញាណបានថាជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើជនរងគ្រោះមិនអាចចាកចេញពីកន្លែងដែលកើតមានអំពើជួញដូរមនុស្សដោយងាយស្រួលនិងសេរីទេ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើអន្តរាគមន៍ ។ កិច្ចអន្តរាគមន៍គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីនគរបាល ។ អ្នកផ្តល់សេវាដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សមិនត្រូវធ្វើការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយឯកឯងនោះទេ។ ការធ្វើដូច្នេះ ធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះ និងអ្នកផ្តល់សេវាអាចជួបគ្រោះថ្នាក់។

ក្នុងករណីមិនទាន់អាចរកភស្តុតាងផ្សេងៗយកមកគួសបញ្ជាក់មនុស្សម្នាក់ថាជាជនរងគ្រោះនៅឡើយ គួរធ្វើការសន្និដ្ឋានថាជនរូបនោះជាជនរងគ្រោះ។ ជននោះគួរទទួលបានសិទ្ធិ និងសេវាកម្មដូចគ្នាទៅនឹងជនដែលគេកំណត់បានថាជាជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស។

អន្តរាគមន៍វិបត្តិ គឺសំដៅលើដំណើរការផ្តល់ជំនួយបន្ទាន់រយៈពេលខ្លីជូនជនរងគ្រោះ ដែលទទួលរងនូវព្រឹត្តិការណ៍មួយ ឬច្រើនជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ដែលបង្កើតឱ្យមានអតុល្យភាពផ្លូវអារម្មណ៍ ផ្លូវចិត្ត រាងកាយ និង/ឬអាកប្បកិរិយា ដែលបណ្តាលឱ្យជនរងគ្រោះអសមត្ថភាពប្រឈមជាមួយស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន។

---

៣ ពិធីសារប៉ាឡឺម៉ូ គឺជាពិធីសារទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងដាក់ទោសលើអំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ បំពេញបន្ថែម លើសន្ធិសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានការចាត់តាំងឆ្លងប្រទេស G.A Res. ៥៥/២៦ ។

ការប៉ាន់ប្រមាណត្រូវធ្វើឱ្យបានច្រើនលើកច្រើនសារ ដើម្បីតាមដានការវិវត្តរបស់ជនរងគ្រោះ។ ការប៉ាន់ប្រមាណគួរផ្តល់ឱ្យអ្នកផ្តល់សេវានូវការយល់ដឹង អំពីជោគជ័យនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍ ហើយធ្វើឱ្យគេអាចកំណត់នូវអាទិភាពប្រែប្រួលនានា ឬតម្រូវការដែលគួរតែដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការករណី ។ លទ្ធផលដែលបានពីការប៉ាន់ប្រមាណចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ព័តិមានជូនជនរងគ្រោះ។

ការស្តារ គឺជាដំណើរការធ្វើឱ្យជាសះស្បើយពីភាពដែលធ្លាប់រងនូវការប៉ះទង្គិច ផ្លូវចិត្ត ផ្លូវកាយ ដែលធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះគ្មានសមត្ថភាពសម្របខ្លួនជាប្រក្រតីក្នុងមជ្ឈដ្ឋានរបស់ខ្លួន ហើយក៏ជាការបញ្ចូលដំណើរការបង្កើតឡើងនូវសមត្ថភាព ជំនឿទុកចិត្ត ជំនាញ និងអាកប្បកិរិយាចាំបាច់ដើម្បីធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមានសមត្ថភាពប្រក្រតីក្នុងសង្គម ។

ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សម្នាក់ៗមានស្ថានភាពរងគ្រោះដោយឡែកៗពីគ្នា ដូច្នេះការស្តារជនរងគ្រោះក៏មានលក្ខណៈផ្សេងៗពីគ្នាដែរ។ អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវធានាអំពីដំណើរការស្តារត្រូវបានតម្រង់ទិសទៅរកតម្រូវការចាំបាច់សមស្របតាមស្ថានភាពរបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗ។ សកម្មភាពនៃការស្តាររួមមាន : ការពិគ្រោះយោបល់ ជំនាញបំណិនជីវិត ជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈជាដើម។

សមាហរណកម្ម គឺជាដំណើរការបញ្ជូនត្រឡប់ជនរងគ្រោះទៅរួមរស់ក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍ ដោយយោងទៅតាមការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ការធ្វើសមាហរណកម្មដោយជោគជ័យជាគោលដៅកំណត់ជាក់លាក់ នៅពេលផ្តល់ជំនួយគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស។

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា មាននីតិវិធីប្រកបដោយស្តង់ដា ដែលធានាដល់ការស្តារនីតិសម្បទា និងសមាហរណកម្ម។ នីតិវិធីនេះកំណត់បាននូវតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់របស់មន្ត្រីសង្គមកិច្ចថ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ក្រុង ក្នុងដំណើរការសមាហរណកម្ម។ អ្នកផ្តល់សេវាជាតិ និងអន្តរជាតិ ត្រូវធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមន្ត្រីសង្គមកិច្ចរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស។

ការតាមដាន ជាដំណើរការពិនិត្យលើស្ថានភាពតម្រូវការ និងការវិវត្តរបស់ជនរងគ្រោះនៅពេលបច្ចុប្បន្នបន្ទាប់ពីដំណើរការនៃការធ្វើសមាហរណកម្ម។

ការតាមដានជាជំហានដ៏ចាំបាច់មួយក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងករណី ព្រោះការធ្វើសមាហរណកម្មទៅគ្រួសារនិងសហគមន៍ អាចប្រឈមនឹងផលប៉ះពាល់ដូចជា : ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសាជាថ្មី ការរើសអើង កង្វះខាតការទទួលស្គាល់ពីសហគមន៍ ការលំបាកសម្របខ្លួនទៅនឹងការរស់នៅក្នុងសហគមន៍ បន្ទាប់ពីការរស់នៅមណ្ឌលមួយរយៈ។

ការបិទករណី ជាដំណើរការបញ្ចប់ករណីរបស់ជនរងគ្រោះ ដែលធ្វើឡើងដោយមានការពិគ្រោះជាមួយជនរងគ្រោះ និងភាគីដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ហើយក៏បង្ហាញពីការបញ្ចប់ការផ្តល់សេវាផងដែរ។

ការបិទករណីដោយជោគជ័យអាចធ្វើទៅបានតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម [៤]:

- ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រួសារ និងជនដែលត្រូវធ្វើសមាហរណកម្ម អាចមានសភាពនឹងនរ និងមាននិរន្តរភាព។

---

៤ សារាចរណ៍ណែនាំ លេខ ០០៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដានក្រុមជនរងគ្រោះដែលបានស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលរដ្ឋ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

- គោលនយោបាយស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៦ ដែលមានការគាំទ្រពីសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

- ប្រកាសលេខ ៦០៦ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់ការថែទាំកុមារក្នុងមណ្ឌល។

- ប្រកាសលេខ ១៩៨ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មិនា ឆ្នាំ ២០០៦ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់ការថែទាំកុមារនៅតាមសហគមន៍។

- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិកុមាររងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស រៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ CNCC (អង្គការ យូនីសេហ្វ) ឆ្នាំ ២០០៦។

- សិទ្ធិកុមារទាក់ទងទៅនឹងយុត្តិធម៌កុមារ និងកុមាររងគ្រោះដោយបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ : សៀវភៅបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា រៀបចំដោយអង្គការយូនីសេហ្វ និងរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការ ឆ្នាំ ២០០៧ ។

ទន្ទឹមនោះមានច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនដែលកំពុងព្រាងរួមមាន÷

- សេចក្តីព្រាងណែនាំពីវិធីធ្វើការជាមួយកុមាររងគ្រោះ និង សាក្សីក្នុងដំណើរការយុត្តិធម៌កុមារ រៀបចំដោយអង្គការ យូនីសេហ្វ។

- សេចក្តីព្រាងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីកិច្ចសហការ និង ការសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការយុត្តិធម៌កុមារ។

- សេចក្តីព្រាងច្បាប់យុត្តិធម៌អនីតិជន។

ដើម្បីអនុវត្ត ច្បាប់ អនុស្សរណៈ សេចក្តីប្រកាស សេចក្តីណែនាំ ឱ្យទទួលបាននូវលទ្ធផលល្អ អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដូចខាងក្រោម[៥] :

សិទ្ធិទទួលបានសុវត្ថិភាពនិងកិច្ចការពារ សំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ឬអំពើកេងប្រវ័ញ្ចនីក្នុងការទទួលបានការធានាពីសំណាក់អ្នកដែលធ្វើការជាមួយខ្លួនដែលក្នុងនោះ សន្តិសុខ និងសុខុមាលភាពរបស់ពួកគេត្រូវបានផ្តល់ជាអាទិភាព។

សិទ្ធិទទួលបានអត្តសញ្ញាណបុគ្គល សំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះគ្រប់រូបដែលត្រូវគេមើលឃើញថាមានចរិតលក្ខណៈ តម្លៃ ឥរិយាបថ និង ជំនឿខុសៗគ្នា ។

សិទ្ធិទទួលបានឯកជនភាពនិងការរក្សាការសម្ងាត់ គឺសំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិសុខភាព គ្រួសារ សហគមន៍ ឬ ប្រវត្តិអតីតកាលរបស់ពួកគេត្រូវបានការពារ ហើយអាចចែករំលែកបានលុះត្រាមានការសម្រេចផ្ទាល់ពីពួកគេ។

សិទ្ធិទទួលបានសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ សំដៅទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ ក្នុងការទទួលបានការប្រព្រឹត្តចំពោះខ្លួនពីសំណាក់អ្នកដទៃប្រកបដោយការគោរព និងកិត្តិយស ។

---

៥ សិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះដែលបានកំណត់នេះ មានមូលដ្ឋានចេញពីគោលការណ៍ និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងអំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលជាអានុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមអង្គការសហប្រជាជាតិ ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ គោលការណ៍ណែនាំខ្ទមឹតសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស នៅមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ។

៣. ទិសដៅទូទៅ

គោលនយោបាយ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស គឺផ្តល់នូវក្របខណ្ឌមួយដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សដែលធានាបាននូវការគោរពសិទ្ធិ ផ្តល់នូវសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ផ្តល់នូវកិច្ចការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍គ្រប់គ្រាន់ធានាការអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត ។ គោលនយោបាយនេះ មានគោលបំណងធានាដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស :

- ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីលិខិតូបករណ៍ ច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ។
- ទទួលបានសិទ្ធិអំណាច និងអាចមានលទ្ធភាពធ្វើ សមាហរណកម្មទៅកាន់គ្រួសារ និងសហគមន៍វិញដោយជោគជ័យជាស្ថាពរ ។
- មានលទ្ធភាពទទួលបាននូវការឧបត្ថម្ភទាំងផ្នែកសម្ភារៈ និងស្មារតី ពិសេសសេវាសុខភាព សេវាអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ។
- ទទួលបាននូវកិច្ចការពារសិទ្ធិយ៉ាងល្អប្រសើរ ឆ្លងផុតពីភាពរងគ្រោះសាជាថ្មី និងការរើសអើង ។

៤. ឧបសគ្គ

គ្រប់កម្មវិធីទាំងអស់ និងអ្នកផ្តល់សេវា ដើម្បីជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនឹងជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា :

- ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សនៅមានកម្រិត ។
- ការយល់ដឹងពីអំពើជួញដូរមនុស្សក្នុងសង្គមនៅមានកម្រិត ។
- កង្វះធនធានមនុស្ស ធនធានសម្ភារៈ ថវិកា សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិដែលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នមិនទាន់បានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ។
- ការងារសម្របសម្រួលការផ្តល់សេវា នៅមានកម្រិតក្នុងចំណោមស្ថាប័នរដ្ឋ ក៏ដូចជាជាមួយអង្គការនានា និងសង្គមស៊ីវិល ដែលធ្វើការពាក់ព័ន្ធជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- មិនទាន់មានប្រព័ន្ធរួមនៃការពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃ ។
- ផលវិបាកមួយចំនួនដែលបណ្តាលមកពីទំនើបភាវូបនីយកម្ម ក៏ដូចជាបញ្ហាបុគ្គលនិយម ការចុះថយនៃតម្លៃ ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណី ការថយចុះសាមគ្គីភាពជាដើម ។

ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស នឹងជួបបញ្ហាប្រឈមជាក់ស្តែង ដូចខាងក្រោមនេះ :

- កង្វះការគាំទ្រ និងបរិយាកាសជាគ្រួសារល្អ និងកង្វះមណ្ឌលដែលសមស្របសម្រាប់ថែរក្សាជនរងគ្រោះ ។
- ការធ្វើបាបផ្លូវភេទ និងកេងប្រវ័ញ្ចន៍ផ្លូវភេទ ។
- កង្វះលទ្ធភាពទទួលបានសេវាអប់រំ សុខភាព និងការស្តារនីតិសម្បទា ។
- ទទួលព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់អំពីឥទ្ធិពលមិនល្អបណ្តាលមកពីចំណាកស្រុក ។

- បង្កើនលទ្ធភាពដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ទទួលបានសេវាមូលដ្ឋានចាំបាច់នានា ។
- ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃទៀងទាត់ ដើម្បីធានាឱ្យកម្មវិធីទាំងឡាយដែលតម្រង់ទិសទៅរកជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដើម្បីបំពេញបាននូវរាល់សេចក្តីត្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ និងធានាឱ្យការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីចេះតែបន្តជានិរន្តរ៍និងត្រូវបានបង្កើន ដើម្បីជួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

VI~ ទិសដៅកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ក. ការទទួលជនរងគ្រោះ ដែលបានធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ពីក្រៅប្រទេស

ធានាដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវបានទទួលតាមរយៈដំណើរការមាតុភូមិនិវត្តន៍ និងនិរទេសដោយគ្មានការរើសអើងលើ ជាតិសាសន៍ សាសនា វណ្ណៈ ពិការភាព ឬភេទ ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ និងចាប់ផ្តើមធ្វើផែនការ និងដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីរហូតដល់ទទួលបានជោគជ័យក្នុងការបិទករណីជួយជនរងគ្រោះ ។

ខ. ការបញ្ជូនជនរងគ្រោះត្រឡប់ទៅប្រទេសកំណើត

អ្នកគ្រប់គ្រងករណីជនរងគ្រោះជាជនបរទេស ត្រូវធានាដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ទទួលបានសិទ្ធិ និងសេវាដែលចាំបាច់ ដូចជាជនរងគ្រោះដែលមានសញ្ជាតិកម្ពុជាដែរ ហើយមិនមានការរើសអើង ពីពេលចាប់ផ្តើមដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីរហូតដល់បិទករណី ។ មុនពេល និងក្នុងពេលធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដល់អ្នកផ្តល់សេវានៅប្រទេសទទួល ។

គ. ការទទួលជនរងគ្រោះពីសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត

អ្នកធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សទាំងអស់ ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ។ មន្ត្រីដែលទទួលភារកិច្ចត្រូវអនុវត្តដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីដែលបានកំណត់ក្នុង (ចំណុចទី III) ឱ្យទទួលបានជោគជ័យក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្ម ។

ឃ. ការធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះត្រឡប់ទៅ គ្រួសារ សហគមន៍ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ទិសដៅនេះកំណត់ផ្តល់ឱ្យជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស រស់នៅក្នុងជីវភាពសាមញ្ញ " ដូចមុនពេលទទួលរងគ្រោះ " ប្រកបដោយសុខភាពរឹងប៉ឹង និងរីករាយនៅតាមសហគមន៍ដែលគេបានសម្រេចជ្រើសរើស ។ អ្នកផ្តល់សេវាចាំបាច់ ត្រូវធានាដល់ដំណើរការធ្វើសមាហរណកម្ម និងតាមដានដែលបានរៀបចំផែនការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ដោះស្រាយតម្រូវការចំពោះជនរងគ្រោះ និង គ្រួសារ ។

VII~ ការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច នៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្តល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះ :

១- ការទទួលខុសត្រូវរបស់ ក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាល :

ក- ពិនិត្យឡើងវិញ ការរៀបចំបង្កើត និង ចងក្រងលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗទៀតឱ្យស្របទៅតាមអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ហើយដែលមានខ្លឹមសារពិសេសពាក់ពន្ធ័ដល់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ។

ង- កៀរគររកថវិកាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ឧបត្ថម្ភមុខសញ្ញាជនរងគ្រោះ និងបែងចែកថវិកាឧបត្ថម្ភដល់កម្មវិធីនានា ឱ្យស្របទៅតាមគោលនយោបាយជាតិ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើតួនាទីរបស់ មន្ត្រីរាជការ ក្នុងការពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃ ។

ច- ជួយអភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តដំណោះស្រាយប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដោយយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ឆ- ចូលរួមចំណែកក្នុងការសម្របសម្រួលនានា ជាមួយបណ្តាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

៣- សហប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជាមួយប្រទេសជិតខាង និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលលើកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ក. សហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសជិតខាង

១. រៀបចំផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីអំពើជួញដូរមនុស្ស ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងរាល់ ២ឆ្នាំ ម្តង ។

២. ផ្តួចផ្តើមគំនិត ក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ គោលការណ៍ បទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់នានា ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៣. លើកឡើងនូវអនុសាសន៍សំដៅឱ្យមានការរីកចម្រើន តទៅទៀតនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការជួញដូរបុរស ស្ត្រី និងកុមារ ។

- ពិនិត្យឡើងវិញ និងវាយតម្លៃនូវការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀង និងធ្វើរបាយការណ៍ជូនគណៈកម្មការរួមនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី កម្ពុជា និងវៀតណាម ទ្វេភាគី កម្ពុជា និង ថៃ និងបណ្តាប្រទេសហត្ថលេខីក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំរបស់ខ្លួន ដើម្បីដកបទពិសោធន៍សម្រាប់ឆ្នាំបន្តទៀត និងរាយការណ៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ។
- ជំរុញការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដោយសហការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងជំនួយពីអង្គការអន្តរជាតិនានា ដើម្បីបម្រើសកម្មភាពកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។
- ដោះស្រាយការខ្វែងមតិគ្នាលើការបកស្រាយ ឬ ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងតាមរយៈការចរចា ។ ក្នុងករណីមិនអាចព្រមព្រៀងគ្នាតាមរយៈការចរចា ការខ្វែងមតិនេះ ត្រូវរាយការណ៍ជូនរដ្ឋាភិបាលនៃភាគីហត្ថលេខីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ។

ខ. សហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs)

១. សហការសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយ និងបទដ្ឋានជាតិ ស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

៣✵៣

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

លេខ ៨៥៧ ស.អ.យ.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩

ប្រកាស

ស្ដីពីបទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្ដីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៨/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥ ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានឃើញសេចក្ដីណែនាំលេខ ០០៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្ដីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដានក្រុមជនរងគ្រោះដែលស្នាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញប្រកាសលេខ ៨៥២ ស.អ.យ.ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលនយោបាយស្ដីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ស ម្រេ ច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

- អំពើជួញដូរមនុស្ស គឺជាការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ការទទួលមនុស្សដោយប្រើមធ្យោបាយគំរាមកំហែង ការប្រើកម្លាំង ឬទម្រង់ទ្រាយផ្សេងៗនៃការចាប់បង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការបន្លំ ការបោកប្រាស់ ការប្រើអំណាច ឬជាការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងសភាពងាយរងគ្រោះ ការផ្តល់ឱ្យ ការទទួលបង់ប្រាក់ ឬផលប្រយោជន៍ ដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងរបស់មនុស្សម្នាក់ដើម្បីត្រួតត្រាលើមនុស្សម្នាក់ទៀត ក្នុងគោលបំណងកេងប្រវ័ញ្ចន៍

- សិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស គឺជាសិទ្ធិដែលជនរងគ្រោះគ្រប់រូប អាចទទួលបានដោយមិនចាំបាច់ស្វែងរក និងមិនអាចទិញដូរបានឡើយ ។ សិទ្ធិនេះ មានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសាកល ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៨ ។

ប្រការ ៥.-

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិនានា ដែលកំពុងអនុវត្តកម្មវិធី ឬឧបត្ថម្ភគាំទ្រកម្មវិធី និងផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស នៅគ្រប់ទីកន្លែងនានាក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវចុះអនុស្សារណៈ ជាមួយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ។

ជំពូកទី ២
សិទ្ធិ និងបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់កិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស

ប្រការ ៦.-

ស្ថាប័នរដ្ឋ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ និងសប្បុរសជន ត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌស្តីពីសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ដូចខាងក្រោម :

១- សិទ្ធិទទួលបានសុវត្ថិភាព និងកិច្ចការពារ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវធានាការពារមិនឱ្យអ្នកជួញដូរ និងកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ជួបជាមួយជនរងគ្រោះដែលបានសង្គ្រោះ ខណៈពេលដែលជនរងគ្រោះស្ថិតក្រោមការថែទាំរបស់ខ្លួន

- មន្ត្រីពង្រឹងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីការពារជនរងគ្រោះដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនដោយឆ្លើយតបទៅនឹងព័ត៌មានឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងសមស្រប

- បរិវេណខាងក្រៅទីកន្លែងរបស់អង្គការ ដែលធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាឱ្យជនរងគ្រោះមានសុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខល្អ ហើយអ្នកក្រៅមិនអាចចេញចូលបានដោយគ្មានការអនុញ្ញាត

- បរិវេណខាងក្នុងរបស់អង្គការដែលធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានារក្សាបាននូវបរិដ្ឋានកម្រិតខ្ពស់ និងធានាសុវត្ថិភាព សុខភាពជនរងគ្រោះដែលរស់នៅក្នុងបរិវេណនោះ

- អង្គការដែលផ្តល់សេវា ត្រូវរៀបចំបុគ្គលិកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីផ្តល់សេវាដែលសមស្របតាមគោលការណ៍យេនឌ័រ ដល់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវមានការយល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ រវាងបុគ្គលិកដែលធ្វើការលើករណីជនរងគ្រោះ និងអ្នកផ្តល់សេវាផ្សេងទៀត អំពីព័ត៌មានដែលសមស្របនិងចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានគ្នាសម្រាប់ការផ្តល់សេវា

- ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ផ្នែកច្បាប់ និងព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងករណីព្រមទាំងសំណុំឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះ ត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងកន្លែងមួយដែលមានសុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខ

- មានតែមន្ត្រី/បុគ្គលិកដែលទទួលបានការអនុញ្ញាត ហើយដែលត្រូវការព័ត៌មាន ដើម្បីអនុវត្តតួនាទី ភារកិច្ចក្នុងការជួយគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចមើលសំណុំឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះបាន

- អត្តសញ្ញាណរបស់ជនរងគ្រោះ ត្រូវបានការពារពីការចុះផ្សាយដោយប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៤៩ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ។

៤- សិទ្ធិទទួលបានសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ

- រាល់ការប្រព្រឹត្តទៅលើជនរងគ្រោះ ក្នុងដំណើរការផ្តល់ជំនួយឧបត្ថម្ភតាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ត្រូវតែមានការគោរព និងទទួលស្គាល់ថា ជាបុគ្គលដែលបានឆ្លងកាត់នូវកាលៈទេសៈដ៏លំបាកមួយ ឬ កាលៈទេសៈលំបាកបន្តបន្ទាប់ជាច្រើន

- ទង្វើរើសអើង និង/ឬមាក់ងាយណាមួយចំពោះភេទ អាយុ ជាតិសាសន៍ ដើមកំណើត សាសនា សញ្ជាតិ ជម្រើសទំនោរចិត្តផ្លូវភេទ ពិការភាព ឬ បទពិសោធន៍ពីអតីតកាលទៅលើជនរងគ្រោះត្រូវបានហាមឃាត់ដាច់ខាត ។

៥- សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន

- ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់ជនរងគ្រោះទាំងអស់ឱ្យបានដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ នៅក្នុងដំណើរការផ្តល់ជំនួយដល់ជនរងគ្រោះ

- អ្នកដែលធ្វើការ និងប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយជនរងគ្រោះ ត្រូវពន្យល់ប្រាប់ពីតួនាទី ភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដល់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវពន្យល់ប្រាប់ជនរងគ្រោះ ពីសកម្មភាពនានាដែលជនរងគ្រោះចូលរួម ឬ ត្រូវបានអញ្ជើញចូលរួមផងដែរ

- ជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិទទួល និងប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន និងទទួលបានការពន្យល់អំពីឯកសារទាក់ទងនឹងផ្នែកសុខភាព វេជ្ជសាស្ត្រ ច្បាប់ និងគ្រប់ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជនរងគ្រោះ

- ត្រូវផ្តល់អ្នកបកប្រែឱ្យជនរងគ្រោះដែលមិនចេះនិយាយ និង/ឬអានភាសាខ្មែរ ដើម្បីពួកគេអាចយល់អំពីព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងនិយាយផ្ទាល់មាត់ ។ ក្នុងករណីជនរងគ្រោះជាជនពិការ គ ថ្លង់ ត្រូវរកអ្នកចេះប្រើភាសាសញ្ញា ដើម្បីធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះ

- សម្រាប់កុមាររងគ្រោះ អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្តទាក់ទិនទៅនឹងចំនួនព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យ និងលក្ខណៈសមស្របដែលគិតដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ដោយយោងទៅតាមអាយុ និងកម្រិតរងគ្រោះដែលកុមារបានទទួល ។

- ត្រូវជូនដំណឹងឱ្យជនរងគ្រោះ បានដឹងជាមុនគ្រប់ទិដ្ឋភាព និងបញ្ហាទាំងអស់ដែលទាក់ទងទៅនឹងករណីរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងគោលបំណងឱ្យជនរងគ្រោះមានលទ្ធភាពយកបញ្ហាទាំងឡាយទៅពិចារណាក្នុងដំណាក់កាលផ្សេងៗ នៃដំណើរការជួយជនរងគ្រោះ

- ត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជនរងគ្រោះឱ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងការកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ សម្រាប់ការចូលរួមរបស់ពួកគេ ជៀសវាងការគាបសង្កត់ គំរាមកំហែង ឬទទួលរងការជះឥទ្ធិពលមិនល្អពីអ្នកដទៃ

- ជនរងគ្រោះដែលជាអនីតិជន មានសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការសម្រាប់អនាគត និងសម្តែងទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួនដែលសមស្រប ហើយអាចសម្រេចបានជោគជ័យសម្រាប់អនាគត ព្រមទាំងស្របតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ និងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា និងផ្តល់សច្ចាប័ន។

១០- សិទ្ធិសម្រេចចិត្ត

- ត្រូវផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវ

- ជនរងគ្រោះ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបាននូវរយៈពេលគិតគូរពិចារណាសមស្រប មុនពេលធ្វើការសម្រេចចិត្ត និងមិនត្រូវមានជនណាម្នាក់ស្នើសុំ ឬបង្ខំឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយប្រញាប់ប្រញាល់ឡើយ

- ក្នុងករណីការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ មិនអាចអនុវត្តទៅបាន អ្នកផ្តល់សេវា ឬអ្នកពិគ្រោះយោបល់ត្រូវជួយជនរងគ្រោះក្នុងការកំណត់រកដំណោះស្រាយផ្សេងជំនួសវិញឱ្យបានសមស្រប

- សម្រាប់ជនរងគ្រោះជាមនុស្សពេញវ័យ ការសម្រេចចិត្តអាចធ្វើជំនួសបានលុះត្រាតែជនរងគ្រោះគ្មានលទ្ធភាពធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង ដោយសារការរងគ្រោះផ្នែករាងកាយ និង/ឬស្មារតី ឬ អសមត្ថភាពផ្នែកប្រាជ្ញា។ ក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមគ្រួសារ សាច់ញាតិ អំពីការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ

- ជនរងគ្រោះជាកុមារ ត្រូវមានសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ហើយត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់កុមារទៅតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពរបស់កុមារ

- ក្នុងករណីដែលមិនអាចធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយកុមាររងគ្រោះបាន អ្នកផ្តល់សេវា ឬអ្នកពិគ្រោះយោបល់ ត្រូវពន្យល់បញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តទាំងនោះ និងអំពីសារប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ដែលកុមាររងគ្រោះបានទទួល ។

១១- សិទ្ធិទទួលបានសេរីភាពបម្លាស់ទី

- ជនរងគ្រោះជាជនបរទេសគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយឆាប់រហ័ស និងមានលក្ខណៈមនុស្សធម៌ ទៅកាន់ប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួនវិញ

- ស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសកំណើត ជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិទទួលបានការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសហគមន៍ដែលខ្លួនជ្រើសរើស និងធ្វើការបម្លាស់ទីពីសហគមន៍មួយទៅសហគមន៍មួយទៀត តាមបំណងប្រាថ្នារបស់ខ្លួនផ្ទាល់

- ជនរងគ្រោះជាមនុស្សពេញវ័យដែលគ្មានទោស មានសិទ្ធិចាកចេញពីស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចអនុវត្តន៍ច្បាប់ ឬអ្នកផ្តល់សេវា ក្រោយពេលបានផ្តល់ព័ត៌មានដល់អាជ្ញាធរ ឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរួច ។ គ្មានជនណាម្នាក់មានសិទ្ធិ ឃាត់ខ្លួនជនរងគ្រោះទុកផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់ពួកគេឡើយ

ធ្វើឱ្យបានរហ័សនូវដំណើរការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ និងចាត់អាទិភាពលើការកំណត់អាយុ ដើម្បីស្វែងរកសេវាសម្រាប់ ផ្តល់ជូនជនរងគ្រោះឱ្យមាន លក្ខណៈសមស្រប

- អ្នកសម្ភាសន៍ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រផ្តោតសំខាន់ទៅលើកិច្ចការការពារប្រយោជន៍ជនរងគ្រោះ ដោយគិតគូរដល់ផលប៉ះពាល់ផ្លូវចិត្ត ដែលជនរងគ្រោះធ្លាប់បានទទួលរងគ្រោះ និងជៀសវាងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសាជាថ្មីម្តងទៀតដល់ជនរងគ្រោះ

- កិច្ចសម្ភាសន៍កំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ មិនត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើនៅពេលសេវាស្តារ ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ និងផ្នែកចិត្តសាស្ត្រសំខាន់ៗមិនទាន់បានផ្តល់ឱ្យជនរងគ្រោះនោះឡើយ

- កិច្ចសម្ភាសន៍កំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ត្រូវខិតខំសម្ភាសន៍ក្នុងរយៈពេលខ្លី គឺត្រូវសួរតែព័ត៌មានសំខាន់ៗដូចជា ឈ្មោះ អាយុ អាសយដ្ឋាន ឬ ទីកន្លែងកំណើត ការគំរាមកំហែងចំពោះសុវត្ថិភាព និងសេចក្តីត្រូវការបន្ទាន់ៗរបស់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវមានមនុស្សម្នាក់ជាជំនួយការដល់ជនរងគ្រោះ ក្នុងដំណើរការកំណត់អត្តសញ្ញាណ តាំងពីដើមរហូតដល់បញ្ចប់ ។

២- អន្តរាគមន៍វិបត្តិ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់ពីលក្ខណៈសម្បត្តិ និងបញ្ហាទូទៅរបស់ជនរងគ្រោះ ពិសេសដំណាក់កាលធ្លាក់ខ្លួនមានវិបត្តិ ដើម្បីស្វែងរកចំណុចជាក់លាក់ដែលជនរងគ្រោះបានទទួលរងនូវវិបត្តិទាំងនោះ និងត្រូវដឹងច្បាស់លាស់ថា ជនរងគ្រោះត្រូវការអន្តរាគមន៍បែបណាដែលសមស្របសម្រាប់ប្រភេទជនរងគ្រោះនីមួយៗ

- តម្រូវការអន្តរាគមន៍វិបត្តិ ត្រូវកំណត់ដោយផ្អែកលើសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់សំខាន់ៗរបស់ជនរងគ្រោះ

- នៅមុនពេលអនុវត្តអន្តរាគមន៍វិបត្តិ ការប៉ាន់ប្រមាណគ្រោះថ្នាក់ដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី ៦នៃដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីត្រូវអនុវត្តឱ្យបានល្អ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពគ្រោះថ្នាក់ដល់ជនរងគ្រោះ និងឧបសគ្គចំពោះអ្នកផ្តល់សេវា

- ក្នុងករណីអ្នកផ្តល់សេវាមានលទ្ធភាពអាចទាក់ទងជនរងគ្រោះបានមុនពេលអនុវត្តអន្តរាគមន៍វិបត្តិ ត្រូវទាក់ទងដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តជំហានបន្ទាប់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់

- នៅមុនពេលធ្វើអន្តរាគមន៍ចំពោះជនរងគ្រោះ ត្រូវរៀបចំសេវានានា និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងៗ ដែលជនរងគ្រោះត្រូវការមុន និងក្រោយពេលអន្តរាគមន៍វិបត្តិ

- អន្តរាគមន៍វិបត្តិ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈមួយដែលមានសុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខ ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះទង្គិចផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ និងអ្នកដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ

- ក្នុងអំឡុងពេលអន្តរាគមន៍វិបត្តិ ត្រូវបំបែកជនរងគ្រោះចេញពីជនសង្ស័យ ហើយត្រូវមានវិធានការរារាំងមិនឱ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងជនរងគ្រោះ និងជនសង្ស័យ

- មនុស្សដែលប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយជនរងគ្រោះក្នុងពេល និងក្រោយពេលអន្តរាគមន៍វិបត្តិ ត្រូវធានាការពារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជនរងគ្រោះមិនឱ្យបាត់បង់

៥- ផែនការករណី

- ការធ្វើផែនការករណី និងគ្រប់សកម្មភាពទាំងអស់ ត្រូវផ្ដោតសំខាន់ទៅលើសេចក្ដីត្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ហើយចាំបាច់ត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ និងផ្ដល់ព័ត៌មានជាប្រចាំ អំពីសកម្មភាពនានាដែលមានក្នុងផែនការករណី ជាមួយជនរងគ្រោះ

- នៅពេលដែលជនរងគ្រោះត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ ការធ្វើផែនការករណីត្រូវធ្វើឡើងឱ្យបានឆាប់បំផុត និងត្រូវបានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីជនរងគ្រោះ

- ត្រូវពិនិត្យផែនការករណីឱ្យបានញឹកញាប់ ដើម្បីបត់បែនឱ្យទាន់សភាពការណ៍ជាក់ស្ដែង

- ផែនការករណីត្រូវមានភាពជាក់លាក់អាចព្យាករណ៍បានអំពីលទ្ធផលជោគជ័យខ្ពស់ ក្នុងនោះត្រូវមានការបញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ភាគីអ្នកផ្ដល់សេវា និងរយៈពេលកំណត់ សម្រាប់សកម្មភាពក្នុងផែនការករណី

- ដំណើរការនៃការអនុវត្តន៍ផែនការករណី ត្រូវមានការកត់ត្រាច្បាស់លាស់និងរក្សាទុកជាការសម្ងាត់

- ត្រូវផ្ដល់ផែនការករណីដល់ជនរងគ្រោះ ក្នុងករណីសាមីខ្លួនស្នើសុំ

- ក្នុងករណីដែលសមស្រប និងមានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ ផែនការករណីត្រូវធ្វើឡើងជាមួយអ្នកដែលមានតួនាទី ភារកិច្ចពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

៦- ការប៉ាន់ប្រមាណ

- នៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់ត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជាជនរងគ្រោះ ការប៉ាន់ប្រមាណពីសុខភាពផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាអាទិភាព

- អ្នកផ្ដល់សេវាត្រូវទទួលស្គាល់ថា ការប៉ាន់ប្រមាណគឺជាដំណើរការបន្តបន្ទាប់មួយ ដែលគ្របដណ្ដប់លើទិដ្ឋភាពជាច្រើនរួមមាន : ការវាយតម្លៃ និងការសម្ភាសន៍ដំបានដំបូង ការវាយតម្លៃ និងការសម្ភាសន៍បន្តលម្អិត ការវាយតម្លៃអំពីសុខភាពផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត ការវាយតម្លៃអំពីភាពប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ អំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងទិដ្ឋភាពច្បាប់សង្គម អំពីមណ្ឌល អំពីមន្ត្រី បុគ្គលិក អំពីសហគមន៍ និងគ្រួសារ អំពីមុខជំនាញ និងលទ្ធភាព ព្រមទាំងវាយតម្លៃ អំពីកម្រិតជីវភាពរបស់ជនរងគ្រោះ

- អ្នកផ្ដល់សេវាត្រូវយល់ដឹងអំពីរបៀបវាយតម្លៃ និងរបៀបសម្ភាសន៍ដែលត្រូវអនុវត្ត ព្រមទាំងពេលវេលា និងវិធីដែលសមស្របបំផុត ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃ

- ការប៉ាន់ប្រមាណអំពីគ្រោះថ្នាក់របស់ជនរងគ្រោះ ដែលត្រូវរស់នៅក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍ ត្រូវធ្វើឡើងភ្លាមឱ្យបានរហ័ស ដើម្បីកំណត់លទ្ធភាពនៃការធ្វើសមាហរណកម្មទៅកាន់សហគមន៍ទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ

- អ្នកផ្ដល់សេវាត្រូវរៀបចំធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ អំពីគុណភាពសេវាដែលខ្លួនបានផ្ដល់មួយឆ្នាំម្ដងយ៉ាងតិច

- មុនពេលធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ អ្នកផ្ដល់សេវាត្រូវស្វែងយល់ពីព័ត៌មាននានា ដែលទាក់ទិនទៅនឹងករណីនីមួយៗជៀសវាងសំណួរគ្មានប្រយោជន៍ ខាតពេលវេលា ហើយដែលអាចធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះទទួលរងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសាជាថ្មី

- សមាហរណកម្មត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើឡើង នៅពេលដែលធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណត្រឹមត្រូវ អំពីលក្ខណៈដោយឡែករបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗ និងទីកន្លែងដែលជនរងគ្រោះត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មចប់សព្វគ្រប់

- សមាហរណកម្ម ត្រូវចាប់ផ្តើមឡើងជាលក្ខណៈសាកល្បង ហើយអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវបន្តវាយតម្លៃនិរន្តរភាពសុវត្ថិភាព កន្លែងរស់នៅ និងសុខុមាលភាពរបស់ជនរងគ្រោះឱ្យបានជាប្រចាំ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវដឹងថា សមាហរណកម្មអាចបង្កជាស្ថានការណ៍វិបត្តិមួយបាន ហើយត្រូវតែធ្វើការពិនិត្យ តាមដានការធ្វើសមាហរណកម្មនោះ ដើម្បីកំណត់ថាតើជនរងគ្រោះត្រូវការសេវា និងការគាំទ្របន្ថែមទៀត ឬយ៉ាងណា

- ក្នុងករណីចាំបាច់ ជាពិសេសជនរងគ្រោះជាកុមារ ត្រូវផ្តល់ជំនួយដល់គ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងទម្រង់ជាការពិគ្រោះបញ្ហា ការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការចិញ្ចឹមថែទាំកូន និងគម្រោងទ្រទ្រង់ជីវភាព នៅក្រោយការវាយតម្លៃអំពីភាពប្រឈម និងតម្រូវការជាមូលដ្ឋាន

- ក្នុងករណីជនរងគ្រោះជាអនីតិជន អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវចាត់វិធានការនានា ដើម្បីធានាឱ្យជនរងគ្រោះបានបន្តការសិក្សាតាមកម្រិតរបស់ខ្លួន ។

៩- ការតាមដាន

- ត្រូវរៀបចំផែនការតាមដានករណីដែលមានលក្ខណៈរស់រវើក បត់បែន ទាន់សភាពការណ៍ ហើយធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាទៀងទាត់ និងត្រូវផ្តល់អាទិភាពចម្បងទៅលើសេចក្តីត្រូវការ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមរបស់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវកំណត់ចំនួនលើក ដែលត្រូវចុះពិនិត្យតាមដានដោយផ្អែកលើការពិភាក្សាជាមួយជនរងគ្រោះ និងអ្នកផ្តល់សេវា ។ ចំនួននេះអាចនឹងមានការកែប្រែ ដោយផ្អែកលើតម្រូវការចាំបាច់របស់ជនរងគ្រោះ

- ក្នុងផ្នែកនៃដំណើរការតាមដាន អ្នកតាមដានត្រូវផ្សារភ្ជាប់ជនរងគ្រោះទៅនឹងសេវាដែលអាចរកបាននៅក្នុងសហគមន៍ ឬភូមិកំណើតរបស់ជនរងគ្រោះ

- ត្រូវជូនដំណឹងឱ្យជនរងគ្រោះបានដឹងជាមុនអំពីពេលវេលាជាក់លាក់ នៃការចុះតាមដាន លើកលែងតែក្នុងករណីពិសេស ដែលអ្នកតាមដានចង់ពិនិត្យស្ថានភាពជាក់ស្តែងដល់ទីកន្លែង ក្រោយពេលធ្វើសមាហរណកម្ម

- ការចុះតាមដានត្រូវអនុវត្តដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ស្របទៅតាមសំណើ និងស្ថានភាពរបស់ជនរងគ្រោះ ។

១០- ការបិទករណី

- នៅមុនពេលបិទករណី បញ្ហាចម្បង អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវធានាអំពីសុខភាពរបស់ជនរងគ្រោះពិតជាល្អប្រសើរ ។ ជនរងគ្រោះមានស្ថិរភាពខាងផ្លូវចិត្ត និងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ មានអារម្មណ៍កក់ក្តៅទៅនឹងជីវិតរស់នៅក្នុងសហគមន៍ និងគ្រួសារមានលំនឹងក្នុងការដោះស្រាយជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជនរងគ្រោះដើម្បីសម្រេចបិទករណី

- ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះមិនអាចទំនាក់ទំនងបាន អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវរកគ្រប់វិធី ស្វែងរកជនរងគ្រោះដូចជា ទាក់ទងជាមួយក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកផ្តល់សេវាផ្សេងៗទៀត នៅមុនពេលធ្វើការបិទករណីរបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗ

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវទទួលស្គាល់ថា បញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួនអាចនឹងប៉ះពាល់ដល់ការងាររបស់ជនរងគ្រោះ ជាពិសេស បញ្ហាដែលប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងបញ្ហារបស់ជនរងគ្រោះ។ បើចាំបាច់ អ្នកផ្តល់សេវាអាចពិភាក្សាជាមួយគ្រួសារ មិត្តភ័ក្រ្ត និង/ឬសហការីដែលខ្លួនទុកចិត្ត ដែលមានវិជ្ជាជីវៈប្រហាក់ប្រហែលដើម្បី រកជំនួយមុនពេលដែលបញ្ហានោះធ្វើឱ្យដំណើរការ ផ្តល់សេវាមិនមានប្រសិទ្ធភាព។ ក្នុងករណីបញ្ហារបស់ខ្លួនមិនអាចដោះស្រាយបាន ចាំបាច់ត្រូវផ្ទេរករណីដែលកំពុងដំណើរការ ឱ្យអ្នកផ្តល់សេវាម្នាក់ទៀតអនុវត្តបន្ត

- អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវរៀនសូត្ររំឭកឡើងវិញទាំងទ្រឹស្តី និងសកម្មភាព ហើយត្រូវពង្រឹងបន្ថែមជាបន្ត បន្ទាប់នូវមុខជំនាញដែលទាក់ទងនឹងការងារផ្តល់សេវា ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពគុណភាពក្នុងការផ្តល់សេវាឱ្យកាន់តែ ប្រសើរឡើង ។

២- អ្នកគ្រប់គ្រងអ្នកផ្តល់សេវា

- អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកផ្តល់សេវា អំពីការងារស្មុគស្មាញតានតឹង នឿយហត់ផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត និងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តដែលជួបប្រទះក្នុងពេលអនុវត្តការងារផ្តល់សេវាដល់ជនរងគ្រោះ

- អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវផ្តល់ឱកាសក្នុងការកាត់បន្ថយភាពតានតឹង ដល់អ្នកផ្តល់សេវាទាំងឡាយដែលស្ថិតក្រោម ការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន

- អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវពិនិត្យមើលអាកប្បកិរិយា និងពិនិត្យសញ្ញានឿយហត់ផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត ឬការប៉ះទង្គិច ផ្លូវចិត្តដែលអាចឆ្លងពីអ្នកដទៃ និង/ឬជនរងគ្រោះ ក្នុងករណីបែបនេះអ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវពិភាក្សាជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាដើម្បី ដោះស្រាយឱ្យបានសមស្រប

- ត្រូវមានគម្រោងថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពកាត់បន្ថយភាពតានតឹង នឿយហត់ដល់អ្នកផ្តល់សេវាដើម្បី បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារផ្តល់សេវា ។

ជំពូកទី ៣
ការគ្រប់គ្រងករណី

ប្រការ ៩.-

មជ្ឈមណ្ឌលរដ្ឋ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ត្រូវអនុវត្តដំណាក់កាលនៃដំណើរការធ្វើសមាហរណកម្ម និងតាមដាន ដែលមានចែងក្នុងសារាចរ ណែនាំ លេខ ០០៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដានក្រុមជនរងគ្រោះដែលបានស្នាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ និងអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដូចខាងក្រោម :

១- ដំណាក់កាលមុនពេលសមាហរណកម្ម

២- ដំណាក់កាលធ្វើសមាហរណកម្ម

៣- ការតាមដានប្រភេទ ១

៤- ការតាមដានប្រភេទ ២

៤- ការប៉ាន់ប្រមាណស្ថានភាពគ្រួសារ ផ្ទះសម្បែងរបស់ជនរងគ្រោះ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមានការរំលោភបំពាន ឬការមិនយកចិត្តទុកដាក់បានកើតឡើងនៅក្នុងគ្រួសារ ឬ អាចកើតឡើងនៅពេលអនាគតត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបាន ខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការរក្សាព័ត៌មានដែលទទួលបានទាំងអស់ជាការសម្ងាត់។ ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការប៉ាន់ប្រមាណ ត្រូវកត់ត្រា ក្នុងផែនការករណីរបស់ជនរងគ្រោះ រួមមានផែនការសម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិកគ្រួសារ ឬ មិត្តភ័ក្រ្ត។

៥- ឯកសារនិងកំណត់ត្រាវេជ្ជសាស្ត្រ និងចិត្តសាស្ត្រផ្សេងៗ រួមទាំងព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការ វេជ្ជបញ្ជា និងឱវាទ របស់វេជ្ជបណ្ឌិត ដែលផ្តល់ការព្យាបាល ឬ កោសល្យវិច្ច័យ ។

៦- សំណុំឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំ។

៧- ការបង្ហាញព័ត៌មាន របស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស រួមទាំងព័ត៌មានអំពីស្ថានភាព មេរោគអេដស៍ និងសាវតាគ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាមានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ ហើយ ការបង្ហាញនេះ គឺដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះជាសំខាន់ ។

៨- ត្រូវរៀបចំតម្កល់សំណុំឯកសារទាំងអស់របស់ជនរងគ្រោះ នៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព និងអាចរក្សា ការសម្ងាត់បាន ។

៩- ជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការពិនិត្យមើលសំណុំឯកសាររបស់ខ្លួន រួមទាំងប្រវត្តិឯកសារផ្ទាល់ខ្លួន និងកំណត់ត្រាវេជ្ជសាស្ត្រ ។ ប្រសិនបើជនរងគ្រោះមានការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តនៅពេលពិនិត្យមើលសំណុំឯកសារ អ្នកផ្តល់សេវា ត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកផ្លូវចិត្ត ដល់ជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់ ។ ដើម្បីអនុវត្តការរៀបចំ តម្កល់ឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះ ឱ្យបានល្អប្រសើរ អ្នកផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សទាំងអស់ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ អនុវត្តតាមតារាងឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីទម្រង់ទាំង ៧ និងទម្រង់ពិសេសចំនួន ២ ដែលមានចែងនៅក្នុងសារាចរណែនាំ លេខ ០០៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការងារសមាហរណកម្ម និងតាមដានក្រុមជនរងគ្រោះ ដែលស្នាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។

ប្រការ ១២.–

ដើម្បីការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវសិក្សាស្វែងយល់ពី មាត្រា៤៩ នៃច្បាប់ស្តីពី ការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ។ ច្បាប់នេះចែងថា សារព័ត៌មាន និងគ្រប់ មធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយដទៃទៀត ត្រូវហាមឃាត់មិនឱ្យធ្វើការបោះពុម្ពផ្សាយ ឬ ផ្សព្វផ្សាយនូវព័ត៌មានដែលអាចធ្វើ ឱ្យសាធារណជន ដឹងអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងបទល្មើសទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ។

គ្រប់កាលៈទេសៈ ការផ្សាយព័ត៌មានអំពីជនរងគ្រោះ និងការទំនាក់ទំនងជាមួយជនរងគ្រោះ ត្រូវគោរព និងការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ ហើយត្រូវបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការផ្សាយដោយរំលោភសិទ្ធិជនរងគ្រោះ ជា អំពើល្មើសច្បាប់ ពិសេសមិនត្រូវបង្ហាញមុខជនរងគ្រោះជាសាធារណៈឡើយ លើកលែងតែការបង្ហាញនោះបម្រើឱ្យផល ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនរងគ្រោះ និងមានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ ។

៤-បន្ទាប់ពីរយៈពេល ៣ ខែ អ្នកផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស មិនបានអនុវត្តតាមបទដ្ឋានអប្បបរមានេះ មន្ត្រីដែលចុះធ្វើការត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ដើម្បីមានវិធានការណែនាំ អប់រំ ឬ ផ្អាកកម្មវិធីផ្តល់សេវាដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ។

ជំពូកទី ៥

អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ១៤.–

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ១៥.–

ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ និងសប្បុរសជន បាននឹងកំពុងមានគោលដៅផ្តល់សេវាកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ត្រូវអនុវត្តតាមប្រកាសស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមានេះ។

ប្រការ ១៦.–

នាយកខុទ្ទកាល័យរដ្ឋមន្ត្រី អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស អគ្គាធិការ នៃអគ្គាធិការដ្ឋាន ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងបុគ្គលិក ប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្គត់ផ្គង់ ប្រធាននាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ប្រធាននាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពសង្គម និងប្រធានមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានី ខេត្ត និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា មានភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន អនុវត្តតាមប្រកាសនេះចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។ TH

រដ្ឋមន្ត្រី

អ៊ិត សំហេង

ចម្លងជូន :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- គ្រប់សាលារាជធានី ខេត្ត
- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- គ្រប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ
- ដូចប្រការ ១៦
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ